

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра товарознавства, управління безпечністю та якістю

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
«Асортиментна політика експорту яблучного соку»

Студентки 2 курсу, 7м групи,
спеціальності 076
«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації
«Товарознавство та організація
зовнішньої торгівлі»

Красненко Дарії
Петрівни

*підпис
студента*

Науковий керівник
д-р техн. наук,
професор

Белінська Світлана
Омелянівна

*підпис
керівника*

Науковий консультант,
канд. екон. наук,
доцент

Лежешко Вікторія
Геннадіївна

*підпис
консультанта*

Гарант освітньої програми
д-р техн. наук,
професор

Мокроусова Олена
Романівна

*підпис
керівника*

Київ 2019

АНОТАЦІЯ

Красненко Д. П. Асортиментна політика експорту яблучного соку

У роботі визначено принципи формування асортименту соку, проаналізовано нормативно-правове регулювання обігу продуктів перероблення плодів та овочів в Україні та у світі, наведено фактори формування асортиментної політики підприємства. Проведена комплексна оцінка якості яблучного соку, надана товарознавча характеристика асортименту яблучного соку на ПрАТ «Чумак», визначена конкурентоспроможність соку вітчизняного виробництва. Здійснено комплексний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства та виокремлено шляхи підвищення ефективності експорту яблучного соку ПрАТ «Чумак».

Ключові слова: яблучний сік, експорт, ПрАТ «Чумак», асортиментна політика, ефективність, якість.

SUMMARY

Krasnenko D. P. Assortment policy of export of apple juice

The article defines the principles of the formation of the juice assortment, analyzes the legal regulation of the circulation of fruit and vegetable processing products in Ukraine and international trade, gives the factors of the formation of the assortment policy of the enterprise. Complex assessment of the quality of apple juice was carried out, commodity characterization of the assortment of apple juice at CJSC “Chumak” was given, competitiveness of the juice of domestic production was determined. The complex analysis of the foreign economic activity of the enterprise is carried out and the ways of increasing the efficiency of export of apple juice of CJSC “Chumak” are singled out.

Key words: apple juice, export, CJSC “Chumak”, assortment policy, efficiency, quality.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКСПОРТЕРА ЯБЛУЧНОГО СОКУ	9
1.1. Нормативно-правове регулювання обігу продуктів перероблення плодів та овочів у міжнародній торгівлі	9
1.2. Фактори формування асортиментної політики підприємства- експортера	17
РОЗДІЛ 2. АСОРТИМЕНТ ТА ЯКІСТЬ ЯБЛУЧНОГО СОКУ	23
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження	23
2.2. Товарознавча характеристика асортименту та якості яблучного соку	27
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКСПОРТУ СОКУ ПрАТ «ЧУМАК»	35
3.1. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «Чумак»	35
3.2. Напрями підвищення ефективності експорту яблучного соку ПрАТ «Чумак»	47
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
ДОДАТКИ	64

ВСТУП

В умовах розвитку процесів глобалізації світового господарства посилюється роль зовнішньоторговельних відносин країни та її окремих регіонів. Міжнародна торгівля є формою міжнародних економічних відносин та складовою конкурентоспроможності національної економіки. Зовнішня торгівля товарами продовольчої групи через фінансово-економічні механізми здатна забезпечити ефективність аграрного виробництва, доповнювати та підтримувати стабільність агропродовольчого ринку.

Харчова промисловість України є стратегічною галуззю економіки, що забезпечує здоров'я нації та продовольчу безпеку держави. Рівень задоволення потреб населення в якісних і доступних продуктах харчування є однією з найважливіших характеристик рівня життя. Підвищення якості, розширення асортименту, подовження термінів зберігання, екологічна безпека продуктів харчування значною мірою визначають здоров'я нації, тривалість життя і активність населення.

Актуальність теми. Конкурентоспроможність підприємства є однією з найважливіших категорій ринкової економіки і характеризує можливість та ефективність адаптації підприємства до умов конкурентного середовища. У зв'язку з цим обґрунтування підходів до її дослідження з метою наступної розробки системи заходів для зміцнення позиції та досягнення конкурентних переваг підприємства є актуальним. Проблеми підвищення конкурентоспроможності промислових підприємств на внутрішньому і на міжнародних ринках є важливими як у сучасних умовах, так і в майбутньому.

Мета дослідження полягає у розробленні заходів щодо удосконалення асортиментної політики експорту яблучного соку.

Для досягнення мети, було поставлено такі завдань: проаналізувати нормативно-правове регулювання обігу продуктів перероблення плодів та овочів у міжнародній торгівлі; дослідити фактори, що впливають на формування асортиментної політики підприємства-експортера; здійснити аналіз якості

яблучного соку різних виробників; надати товарознавчу характеристику асортименту та якості яблучного соку; оцінити основні показників фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Чумак» за 2014–2018 рр.; охарактеризувати зовнішньоекономічні операції підприємства, географічну та товарну структури експорту; оцінити ефективність управління ЗЕД на ПрАТ «Чумак»; надати рекомендації щодо підвищення ефективності експорту ПрАТ «Чумак»; спрогнозувати результати реалізації заходів щодо підвищення ефективності експорту яблучного соку ПрАТ «Чумак».

Об'єктом дослідження є яблучний сік, ПрАТ «Чумак».

Предметом випускної кваліфікаційної роботи є асортимент, якість яблучного соку, операції з експорту ПрАТ «Чумак».

У роботі використано широкий спектр загальнонаукових і спеціальних *методів дослідження*: аналітичний, органолептичний, фізико-хімічний, спеціальні методи, розрахунковий метод, методи фінансового та індексного аналізу, методи стратегічного аналізу та оцінювання конкурентоспроможності підприємства, прогностичні методи.

Інформаційну базу дослідження складають монографії, наукові статті зарубіжних і вітчизняних учених, аналітичні журнали, нормативно-правові акти, дані Державної служби статистики України, дані аналітичних, рейтингових і маркетингових агенцій, управлінська та фінансова звітність підприємств, дані офіційних сайтів мережі Інтернет.

Наукова новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає у комплексній оцінці якості яблучного соку вітчизняного виробництва та в розробленні заходів щодо підвищення ефективності експорту яблучного соку ПрАТ «Чумак».

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у підвищенні здатності підприємства до економічного зростання в умовах динамічного середовища за рахунок впровадження адресних пропозицій, щодо експорту підприємства, що ґрунтуються на постійному підвищенні конкурентоспроможності з іноземними виробниками.

Апробація. Результати досліджень оприлюднені у доповіді «Якість та конкурентоспроможність яблучного соку» на Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та маркетингу» (Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, 12 березня 2019).

Публікації. Красненко Д. Якість та конкурентоспроможність яблучного соку / Д. Красненко // Інновації в підприємстві і торгівлі : зб. наук. ст. студ. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – Ч. 2. – С. 206–211 [11].

Структура випускної кваліфікаційної роботи: вступ, три розділи, кожний з яких складається з двох підрозділів, висновки та пропозиції, додатки та список використаних джерел. Основний текст викладено на 50 сторінках. Робота містить 14 рисунків, 17 таблиць, 8 додатків, список використаних джерел, що включає 50 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКСПОРТЕРА ЯБЛУЧНОГО СОКУ

1.1. Нормативно-правове регулювання обігу продуктів перероблення плодів та овочів у міжнародній торгівлі

Плоди та овочі для продажу в ЄС по всьому ланцюгу поставки повинні відповідати низці вимог безпечності і стандартів. Це як юридичні вимоги, так і вимоги ринку. Хоча сертифікація свіжих овочів та фруктів і продуктів їх переробки не є обов'язковою згідно із законодавством більшості розвинених країн, абсолютна більшість імпортерів і ритейлерів буде вимагати підтвердження безпечності плодово-овочевої продукції її від своїх постачальників.

Щодо свіжих овочів і фруктів, імпортери найчастіше вимагають сертифікацію згідно зі стандартами GLOBALG.A.P. [50], які регулюють усі процеси виробництва – від агротехніки вирощування до моменту продажу свіжої продукції.

Інші стандарти, які регулюють питання безпечності харчової продукції, містяться в одній з програм, що визнаються GFSI (Global Food Safety Initiative) [37]; BRC (British Retail Consortium Global Standard for Food Safety) [25]; FSSC 22000 (Food Safety System Certification) [36]; IFS (International Featured Standard) [38]; SQF (Safe Quality Food Program) [41].

Цей список не є повним, адже системи сертифікації безпечності харчових продуктів постійно розвиваються. Більшість із них базуються на існуючих стандартах ISO, таких як ISO 22 000 [40], який, зі свого боку, співвідноситься з системою HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points – Аналіз ризиків і критичні контрольні пункти) [34].

Окремо потрібно відзначити системи сертифікації соціальної відповідальності бізнесу, які наразі набувають все більшої популярності серед імпортерів із розвинених країн і поступово інтегруються з вимогами до якості

та безпечності продукції. Поняття соціальної відповідальності бізнесу включає в себе три елемента, а саме: соціальний, екологічний та етичний, які дотримуються у межах усього ланцюга поставки харчових продуктів – від вирощування до кінцевого споживача.

Ці елементи є складовими таких систем менеджменту, як ISO14001 (Системи екологічного менеджменту) [21], OHSAS 18001 (Системи менеджменту промислової безпеки та охорони праці) [14], ISO 26000 (Настанова з соціальної відповідальності) [9], SA 8000 (Соціальна відповідальність) [13].

Із систем сертифікації соціальної відповідальності можна виділити дві найбільш популярні, які вже встигли створити окремі сегменти світового продовольчого ринку. Вони включають у себе сертифікації Organic [28] (органічне ведення сільського господарства) та Fair Trade (етична торгівля) [34].

Водночас питання соціальної відповідальності бізнесу порушуються і компаніями, які не відносяться до вказаних вище сегментів. Такі ініціативи включають, наприклад, сертифікації UTZ (кава, какао, чай, фундук) [489], Rainforest Alliance [42], а також сертифікати, які безпосередньо відносяться до торговельних практик: SMETA (Аудит етичності торгівлі членів SEDEX – Організації з обміну даними постачальників, які впровадили етичні норми торгівлі) [47], BSCI (Ініціатива соціальної відповідальності бізнесу) [27], ETI (Ethical Trading Initiative – Ініціатива з етичної торгівлі) [26].

Окрім етичних стандартів торгівлі, окремої уваги заслуговує сегмент органічної продукції, який нині демонструє доволі швидкі темпи зростання в розвинених країнах. У 2015 р., згідно з даними СБІ (Центр з просування імпорту), обсяг ринку органіки тільки у ЄС виріс на 13 %, досягнувши 30 млрд євро. У 2016 р. обсяг ринку органічної продукції в Німеччині (найбільша країна-споживач у ЄС) виріс на 10 % до 9,5 млн євро. Також високі показники споживання органічної продукції на душу населення демонструють Швейцарія, Данія та Швеція.

Продажі органічної продукції регулюються законодавством країн-імпортерів. Потужності з її вирощування та переробки мають бути сертифіковані акредитованим органом, який надає дозвіл на розміщення логотипу «Органік» на продукції, а також логотипу власника стандарту (наприклад, Soil Association у Великій Британії або Naturland у Німеччині).

Перспективним нішевим напрямом може бути і можливість сертифікації продукції згідно з правилами окремих етнічних груп населення у країнах-імпортерах. Найчастіше ці питання регулюються ісламськими (халяль) або іудейськими (кошер) правилами виробництва харчової продукції. У ЄС сертифікацію халяль надає Halal Food Council of Europe, а кошер – організація OU Kosher.

Питання якості плодоовочевої продукції у ЄС регулюються стандартами CODEX (Codex Alimentarius) [29], який прийнятий Міжнародною Комісією ФАО/ВОЗ, UNECE (United Nations Economic Commission for Europe – Європейська економічна комісія ООН) [35], OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development – Організація Економічного Співробітництва та Розвитку) [48], а також постановами Єврокомісії.

Загальні маркетингові практики для плодоовочевої продукції, яка імпортується до ЄС, регулюються Постановою Єврокомісії № 543/2011 від 7 червня 2011 р. [30]. Експорт до ЄС повинен відповідати гармонізованим із ЄС стандартам маркетингу для забезпечення мінімальних вимог якості, мінімального терміну зберігання; допустимих відхилень; маркування продукції. Якщо товари відповідають стандартам маркетингу, інспекційні органи держав – членів ЄС видають сертифікат відповідності перед імпортом до ЄС.

На додаток до маркування продукції, яке вимагається згідно з маркетинговими стандартами, виробники повинні дотримуватися загальних вимог до маркування харчових продуктів, щоб надати можливість отримати таку інформацію:

1. Назва продуктів харчування, зазначених в стандартах «маркування» (це юридична назва і не може бути замінена назвою, захищеною як інтелектуальна власність, фірмовим найменуванням або будь-якою іншою назвою).
2. Список інгредієнтів (під позначкою «Інгредієнти» надається перелік всіх інгредієнтів (включаючи добавки або ферменти) в порядку убування ваги, визначені під час їх використання у виробництві з позначенням їх конкретних назв).
3. Кількість (одиниці маси – кілограм, грам netto).
4. Мінімальна дата використання (дата повинна складатися з дня, місяця і року в цьому порядку і повинна зазначатись після слів «використати до» або «використати до кінця»).
5. Умови зберігання або умови використання.
6. Країна походження, зазначена в стандартах «маркування».
7. Маркування партії/лота.
8. Декларація харчової цінності (обов'язковий вміст: енергетична цінність і кількість жиру, насичених жирів, вуглеводів, цукру, білка і солі).

Загальні вимоги до безпечності харчових продуктів базуються на постанові Єврокомісії № 178/2002 щодо загальних положень, принципів, обов'язків та вимог до безпечності усіх продуктів харчування, які продаються на ринку ЄС [43]. Щодо гігієнічних вимог – Постанова Єврокомісії № 852/2004 щодо усіх аспектів гігієни в ланцюжку поставки продовольчих продуктів [45].

Учасники ланцюга поставки продуктів харчування мають забезпечити відповідність продукції загальним гігієнічним вимогам, мікробіологічним критеріям, температурному режиму тощо. Вони також мають забезпечити виконання певних правил, які ґрунтуються на принципах НАССР (Hazard Analysis & Critical Control Points) у тій її частині, що стосується гігієни.

Інструктивним документом Єврокомісії щодо певних ключових питань із вимог до імпорту та правилам ЄС по відношенню до продовольчої гігієни та офіційному контролю за продуктами харчування передбачено, що матеріали,

які контактують із продуктами харчування, зокрема упаковки, мають бути виготовлені таким чином, щоб вони не становили небезпеку для здоров'я людини і відповідали вимогам постанови Єврокомісії № 1935/2004 щодо матеріалів і предметів, які контактують із продуктами харчування [46].

ЄС встановив порогові значення для певних речовин, які можуть міститися у продуктах харчування (мікробіологічне зараження, забруднення, залишки пестицидів): Постанова Єврокомісії № 315/93 щодо забруднюючих речовин у продуктах харчування [33]; Постанова Єврокомісії № 1881/2006 щодо максимальних рівнів певних забруднюючих речовин у продуктах харчування [31].

Міжнародні вимоги щодо безпеки продукції включають дуже багато вимог, однак основним документом, який засвідчує безпеку є специфікація продукту, яка включає в себе опис продукту, сенсорні властивості, харчову цінність, мікробіологічні дані (Додаток А).

Згідно з постановою Єврокомісії № 834/2007 щодо органічного виробництва і маркування органічних продуктів [32], органічні продукти з третіх країн можуть бути розміщені на ринку ЄС лише за умови, якщо при маркуванні є посилання на органічне виробництво, та якщо вони були виготовлені відповідно до правил виробництва та інспектування, які відповідають або еквівалентні законодавству ЄС.

Європейське законодавство вимагає можливості відстежування походження будь-якого харчового продукту на всіх стадіях виробництва, переробки та дистрибуції, згідно з постановою Єврокомісії № 178/2002 щодо безпечності харчових продуктів [44].

Торгівля сільськогосподарськими товарами регулюється низкою угод Світової організації торгівлі (СОТ), а саме – Угодою про сільське господарство [23], Угодою про санітарні та фітосанітарні заходи (Угода СФЗ) [22], Угодою про технічні бар'єри в торгівлі (Угода ТБТ) [24], Угодою про спрощення правил і процедур торгівлі (УСППТ) [18] та відповідними положеннями інших угод, які регулюють, зокрема, правила походження, митної оцінки,

застосування інструментів торговельного захисту, ліцензування, інтелектуальної власності, торгівлі послугами тощо.

Угода про сільське господарство встановлює міжнародні правила торгівлі, зокрема щодо тарифів, квот, спеціальних захисних заходів, внутрішньої підтримки виробника у межах обумовлених нею «скриньок», експортної конкуренції та субсидій, експортних обмежень і заборон.

Ключову роль у торгівлі агропродукцією відіграє Угода СФЗ, оскільки тут містяться принципи щодо застосування заходів, правил, процедур із забезпечення безпеки харчової продукції, захисту здоров'я і життя людей, тварин і рослин, тобто щодо методів виробництва, тестування та інспектування, сертифікації та схвалення, карантинного режиму, оцінки ризиків, вимоги до безпечного пакування та збереження продукції, особливості регіоналізації, гармонізації заходів між країнами, забезпечення прозорості заходів СФЗ та доступу до критичної інформації для уряду та бізнесу.

В Угоді СФЗ окремо наголошується, що дотримання стандартів трьох організацій, які відповідальні за встановлення стандартів у цій сфері – Комісії Кодекс Аліментаріус, Всесвітньої організації з охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ), Міжнародної конвенції з карантину та захисту рослин – вважається достатнім для забезпечення санітарних та фітосанітарних норм міжнародного рівня. Незважаючи на це, індивідуально країна може вживати більш жорстких заходів та підвищувати вимоги власних стандартів, проте вони мають бути науково обґрунтованими та необхідними за визначенням оцінки ризиків.

Починаючи з 2005 р., у світі все більше набувають поширення «приватні стандарти», які є фактично поза межами регулювання СОТ або інших міжнародних організацій. Це стандарти приватного сектору, які з'явилися в ЄС ще у 1997 р. як мережа стандартів Global G.A.P. При цьому в СОТ ЄС завжди зазначав, що це неофіційні стандарти ЄС, які не суперечать європейському законодавству. Серед країн – членів СОТ і сьогодні не має

одностайності та триває дискусія щодо розуміння цих стандартів, зокрема і щодо визначення терміна «приватний стандарт», та чи підпадають приватні стандарти під сферу дії Угоди СФЗ. При цьому висловлюється значна стурбованість щодо здатності операторів ринку забезпечити дотримання цих стандартів на рівні фермерських господарств з огляду на вартість запровадження, дотримання та доведення своєї відповідності таким стандартам. Деякі з приватних стандартів підпадають паралельно під дію Угоди ТБТ, що, зі свого боку, теж викликає певні труднощі.

Сегмент роздрібної торгівлі, який працює зі схемами приватних стандартів, фактично поширює їх до розміру галузевого стандарту, а отже, ті учасники ланцюга постачання, які їх приймають, мають більш вигідну позицію, ніж ті, хто їх не дотримується, вважаючи їх необов'язковими, недоцільними, чи не «на часі». При поширенні такого стандарту на всю галузь стає очевидним, що його незастосування значно знижує ринкові можливості та переваги в глобальному масштабі розвитку експортних можливостей господарства.

Угода ТБТ торкається технічного регулювання (стандарти та регламенти на процеси і товари, оцінка відповідності та сертифікації продукції) щодо упаковки, маркування та вмісту харчових речовин у продукції. Угода поширюється на всі товари промислової та сільськогосподарської групи, проте не стосується вимог і стандартів, які передбачені в сфері дії Угоди СФЗ. Угода ТБТ стосується трьох сфер: процедури оцінки відповідності, обов'язкових технічних регламентів, стандартів (можуть бути добровільні). Основний принцип регулювання в цій сфері полягає в тому, щоб не створювати надмірних невинуватих перешкод у торгівлі. Угода ТБТ також закликає країни-члени застосовувати міжнародні стандарти, гармонізувати стандарти, підписувати угоди про взаємне визнання результатів оцінки відповідності.

Хоча всі ці угоди не визначають конкретні переліки заходів однакових до виконання всіма країнами, вони задають загальні межі політики країн – членів СОТ щодо застосування такого регулювання у разі необхідності та

доцільності, при цьому політика не може бути дискримінаційною або реалізовуватись через приховані засоби обмеження торгівлі.

Слід звернути увагу на права та обов'язки країн, які надає нова угода СОТ – Угода про спрощення правил та процедур торгівлі (УСППТ), яка набула чинності у лютому 2017 р. Вона направлена на сприяння безперешкодному переміщенню товарів через кордони та передбачає обов'язкові до виконання країнами-членами положення щодо забезпечення своєчасного доступу до інформації, критично необхідної для імпортерів, експортерів і транзитних операцій, ефективної взаємодії та співпраці митниць та інших контролюючих органів на кордоні, єдині процедури та уніфіковані вимоги до документації, надання пріоритетності випуску швидкопсувних товарів та можливості їх належного зберігання, запровадження електронного документообігу та принципу «єдиного вікна» тощо.

Повна імплементація Угоди її членами забезпечить значне скорочення часових та інших витрат бізнесу на кордоні, більшу передбачуваність на кордоні та митниці, руху транзитних товарів між країнами – членами СОТ. Разом із Рекомендаціями СЕФАКТ ООН23 Угода є основою діяльності уряду з реалізації заходів сприяння розвитку та спрощення процедур, пов'язаних із торговельними операціями, на що сьогодні існує значний запит від українського бізнесу.

УСПТ передбачає створення Інформаційного центру з питань спрощення процедур торгівлі для надання консультаційної підтримки експортерам та імпортерам.

Угода про асоціацію між Україною та ЄС визначають «Поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі» Україна-ЄС (ЗВТ). ЗВТ передбачає лібералізацію торгівлі як товарами, так і послугами, лібералізацію руху капіталів та до певної міри – руху робочої сили.

Відмінною рисою ЗВТ Україна-ЄС є комплексна програма адаптації регуляторних норм у сферах, пов'язаних із торгівлею, до відповідних стандартів ЄС. Це дасть змогу значною мірою усунути нетарифні (технічні)

бар'єри у торгівлі між Україною та ЄС та забезпечити розширений доступ до внутрішнього ринку ЄС для українських експортерів і навпаки – європейських експортерів до українського ринку. Таким чином поглиблена та всеохоплююча ЗВТ має забезпечити поступову інтеграцію економіки України до внутрішнього ринку ЄС.

1.2. Фактори формування асортиментної політики підприємства-експортера

Головним завданням для підприємств є вибір товарного асортименту, який принесе максимум прибутків та задовольнить потреби максимальної кількості споживачів. Щоб досягти бажаного результату, керівництво підприємств впроваджує ефективну асортиментну політику.

Споживачі приділяють значну увагу якості товару, його широті та глибині асортименту, а також зовнішньому оформленню. Тому саме правильно організована і продумана асортиментна політика має велике значення при виході та завоюванні виробником нового ринку збуту.

Перед розробкою асортименту підприємство приймає низку стратегічних рішень:

- 1) вибір схеми розвитку товару і ринку;
- 2) вибір товарної стратегії (недиференційований маркетинг, диференційований маркетинг і концентрований маркетинг);
- 3) вибір конкурентної стратегії (обробка ніші, диференціювання, лідерство у витратах, лідерство за якістю, «йде за лідером», наступальні й оборонні стратегії);
- 4) вибір стратегічних зон господарювання [1].

Асортимент товарів формується після того, як вирішено поставлені завдання. Формування асортименту товарів на підприємстві є складним процесом, а тим паче для того підприємства, яке прагне експортувати свою продукцію, здійснюється з урахуванням дії низки факторів, оскільки ігноруючи їх, підприємству не вдасться сформувати збалансований

асортимент. Ці фактори поділяються на загальні, які не залежать від конкретних умов роботи того чи іншого підприємства, і специфічні – відображають конкретні умови роботи підприємства.

До основних загальних факторів, що впливають на формування асортименту, відносяться споживчий попит і виробництво товарів. Асортимент підприємств формується під впливом промислового асортименту, оскільки виробничі можливості виробника визначають склад пропозиції. Але існує й зворотній зв'язок, коли споживчий попит слугує стимулом виробництва нових товарів.

Споживчий попит є основним фактором, який впливає на формування асортименту, адже направлений на максимальне задоволення попиту населення та на його розширення. При формуванні асортименту продовольчих товарів враховуються деякі особливості попиту на продукти харчування. Попиту на цей вид товару притаманний високий ступінь стійкості, а в окремих випадках – консервативність, оскільки споживач звикає до конкретних видів продукції, тому важливо досягнути стабільності в формуванні асортименту таких товарів, забезпечуючи їхній безперебійний продаж.

При формуванні асортименту враховуються такі фактори:

- 1) ціна – відіграє одну з вирішальних ролей при виборі товарів;
- 2) якість – споживачі хочуть придбати не лише недорогий товар, а й якісний;
- 3) зовнішній вигляд – визначає ставлення до товару при його придбанні;
- 4) виробник – споживачі обирають виробника, що зарекомендував себе на ринку, у якого є ім'я і якому вони довіряють;
- 5) фасування – коли товар не можна ділити в умовах торгівлі, великого значення набуває фасування продукції;
- 6) упаковка – це зовнішній вигляд товару, перше, що бачить покупець. Її привабливість має особливо важливе значення;
- 7) умови зберігання – те, як зберігається товар, забезпечує його якість при подальшому використанні;

8) місце продажу – підприємствам необхідно слідкувати за своїм іміджем «перевіреного складу». Підприємства чи магазини, які добре зарекомендували себе будуть мати успіх [10].

Основна мета підприємства – отримання оптимальної рентабельності. Шляхом досягнення цієї мети є задоволення попиту покупців та підвищення конкурентоспроможності на новому ринку. Щоб вирішити ці питання, необхідно врахувати фактори, які впливають на формування асортименту на підприємстві. Важливе значення у цьому відіграють специфічні фактори (рис. 1).

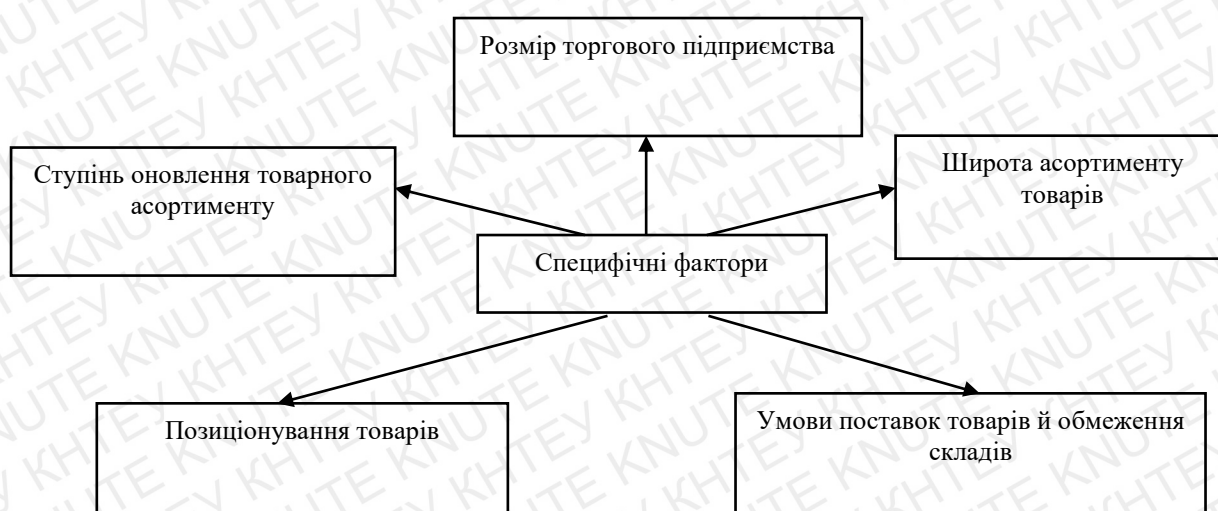

Рис. 1.1. Основні специфічні фактори, що впливають на формування асортименту

Робота над оптимізацією асортименту залежить від того, на який рівень доходів споживачів орієнтоване підприємство: з низькими, середніми чи високими рівнем доходів. Переваги покупців навіть у магазинах однієї мережі, але в різних районах міста, можуть помітно відрізнятись, оскільки дуже багато залежить від соціального статусу споживачів, які проживають на прилеглий території.

Підприємство, яке планує експортувати свою продукцію, повинно розуміти, що споживач, прийшовши до магазину, де реалізується ця продукція, повинен знайти її на полицях. У випадках, коли товар буде відсутній, виробник має створити такі умови, щоб покупець зміг придбати інший товар того самого

виробника завдяки широкому асортименту, представленому на ринку.

Наявність широкого асортименту – ознака професіоналізму команди підприємства. Проблема полягає і в можливостях логістики підприємства, і в своєчасному поповненні товарів. Якщо є підсобні приміщення, то шансів працювати з великими обсягами товарів більше.

Аналізуючи кожну групу товарів, не можна просто виключити з асортименту товари, які найгірше продаються, не перевіривши їх на причетність до таких груп товарів, як привабливі і необхідні. Виходячи на новий ринок, раз у квартал, як мінімум – раз на пів року необхідно проводити аналіз продажів й оцінювати не тільки ті товари, які мають низькі продажі, а й відстежувати новинки, що з'являються на ринку і своєчасно включати їх в асортимент. Баланс між прибутковим і необхідним товаром дуже важливий, оскільки споживач є активним учасником процесу і якщо він не знайде необхідний товар цього виробника, то він придбає аналогічний іншого виробника.

Одним із найважливіших специфічних факторів є позиціонування товарів – комплекс маркетингових заходів, завдяки яким споживачі ідентифікують певний товар порівняно з товарами – конкурентами на одному ринку. Ціль позиціонування товарів – допомогти покупцеві виділити цей товар із широкого кола аналогічних за якоюсь ознакою ознаці і надати при покупці перевагу саме йому [3].

Конкурентні переваги товару, які надає споживачу виробник, і є основою позиціонування. Позиціонування здійснюється на основі:

- виділення переваг товару (по ціні, зовнішньому вигляду);
- визначення специфічних потреб покупця;
- орієнтації на певну групу чи категорію споживачів.

У процесі встановлення товару на ринку розробляються короткострокові та довгострокові цілі щодо різних груп клієнтів. Для цього проводять аналіз споживачів з метою виявлення інформаційних потреб, інформаційного попиту, переваг у виборі стратегії пошуку інформації.

Обравши сегмент, фірма повинна вирішити, як на нього вийти. Якщо він старий, то конкуренти мають на ньому свої позиції, а отже, їх треба знати. Щоб зайняти своє місце з урахуванням конкурентів, можна йти двома шляхами: позиціонувати себе поряд з одним з конкурентів і розпочати боротьбу за його частку ринку або розробити власний інформаційний продукт, якого ще не було на ринку, щоб завоювати споживачів, потреби яких конкуренти не змогли задовольнити [8].

Дуже важливо обрати правильну стратегію позиціонування, адже від неї залежить, чи збережеться позитивне ставлення покупців до товарів фірми.

Основні стратегії позиціонування:

- 1) позиціонування за характеристиками товару;
- 2) позиціонування за низькою ціною;
- 3) позиціонування за відношенням «ціна – якість»;
- 4) позиціонування на сервісі («три роки гарантії на всі товари фірми»);
- 5) позиціонування за походженням (зв'язок товару з місцем його виготовлення – «німецька надійність», «японська якість»);
- 6) позиціонування на основі порівняння товару фірми з товарами конкурентів;
- 7) позиціонування на іміджі (товар асоціюється з особистістю – «звичайною» людиною чи знаменитістю) [3].

При позиціонуванні важливо більше уваги приділяти новим товарам, з якими споживач ще не знайомий, зацікавити покупця властивостями цього товару. Враховуючи все наведене вище, можна при формуванні асортименту досягти такі дві мети:

- 1) задовольнити вимоги споживачів;
- 2) досягти хороших економічних результатів діяльності підприємства.

Формування асортименту є складним і безперервним процесом. Оптимальний асортимент є індивідуальним для кожного підприємства і залежить від ринків збуту, попиту, фінансових та інших ресурсів. На формування асортименту впливають безліч факторів як загальних, так і

специфічних для кожного підприємства. Не врахувавши ці фактори, підприємству не вдасться сформувати ефективний асортимент. Одним із найголовніших факторів формування асортименту є позиціонування товару. За допомогою правильного позиціонування підприємство виділяє свій товар із кола аналогічних на ринку, що допомагає споживачеві віддати перевагу саме йому.

РОЗДІЛ 2

АСОРТИМЕНТ ТА ЯКІСТЬ ЯБЛУЧНОГО СОКУ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Виконання завдань випускної кваліфікаційної роботи здійснювалось за загальною схемою дослідження, яка складалася з таких послідовних етапів:

Рис.2.1. Загальна схема дослідження

Об'єктом дослідження було обрано п'ять зразків освітленого відновленого яблучного соку таких виробників:

- ПрАТ «Чумак», ТМ «Чумак» (рис. 2.2. а);
- ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування», ТМ «Чудо Чадо» (рис. 2.2. б);
- ІП «Кока-кола Беверіджиз Україна Лімітед», ТМ «Rich» (рис. 2.2. в);

- ТОВ «Сандора», ТМ «Sandora» (рис. 2.2. г);
- ТОВ «Сандора», ТМ «Агуша» (рис. 2.2. д).

Рис. 2.2. Об'єкти дослідження

Дослідження проводилися у лабораторіях кафедри товарознавства, управління безпекою та якістю Київського національного торговельно-економічного університету та в лабораторіях ПрАТ «Чумак».

Теоретичні дослідження полягали в аналізі нормативно-правової документації у сфері виробництва та обігу харчових продуктів: технічні регламенти, національні та міжнародні стандарти, сертифікати якості, ринкові стандарти GLOBALG.A.P. [50], угоди Світової організації торгівлі, стандарти ISO 22000 [40], Угода про асоціацію між Україною та ЄС (НАССТР) [39].

Порядок виконання експериментальної роботи складався із таких послідовних етапів:

1. Вибір дослідних зразків яблучного соку різних торгових марок, які користуються найбільшим попитом серед споживачів на внутрішньому ринку.
2. Товарознавча характеристика яблучного соку, який виготовляється на ПрАТ «Чумак».
3. Оцінка маркування та оформлення споживчої тари.
4. Комплексна органолептична оцінка за розробленою автором 5-бальною шкалою.
5. Визначення фізико-хімічних показників яблучного соку.

6. Оцінка комплексного показника якості дослідних зразків, який включав у себе функціональні та естетичні властивості.

7. Розрахунок інтегрального показника відносної конкурентоспроможності.

Оцінку маркування яблучного соку здійснювали на відповідність вимогам Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» [16]. Окрім оцінки маркування нами було проаналізовано оформлення споживчої тари, яка включала в себе художнє оформлення та доступність інформації.

Органолептична оцінка соку проводилась на відповідність вимогам, зазначених у ДСТУ 7159:2010 «Консерви. Соки відновлені. Загальні технічні умови» [7], щодо зовнішнього вигляду та консистенції, смаку й аромату, кольору. Рівень якості відповідності вимогам розраховували з урахуванням коефіцієнтів вагомості визначених методом ранжування.

Оцінка фізико-хімічних показників яблучного соку включала в себе визначення вмісту розчинних сухих речовин рефрактометричним методом [17]; масової частки титрованих кислот – стандартним методом [6] та визначення вмісту вітаміну С – йодометричним методом [20], згідно з ДСТУ 7159:2010 «Консерви. Соки відновлені. Загальні технічні умови» [7].

Комплексний показник якості включав у себе оцінку функціональних (смак та аромат, розчинні сухі речовини, масова частка титрованих кислот, вітамін С) та естетичних (художнє оформлення, повнота маркування, доступність інформації) властивостей соку [5]. Інтегральний показник відносної конкурентоспроможності розраховували як відношення суми функціональних та естетичних властивостей до економічної складової яблучного соку [19].

Комплексний показник якості (КПЯ) для кожного зразка розраховували за формулою:

$$\overline{\text{КПЯ}} = \sum_{i=1}^n a_i \times P_i \quad (2.1)$$

Де $\overline{P_i}$ розраховується за формулою:

$$\overline{P_i} = \frac{P_{et} - p_i}{P_{et} - P_{br}}, \quad (2.2)$$

Де $\overline{P_{et}}$ – еталонне значення показника;

$\overline{p_i}$ – значення показника і-зразка;

$\overline{P_{br}}$ – бракувальне значення показника.

Для визначення інтегрального показника відносної конкурентоспроможності згрупували показники у три групи: функціональні, естетичні та економічні.

Першим кроком був розрахунок відносного показника, за формулою:

$$\overline{q_1} = \frac{P_x}{P_d}, \quad (2.3)$$

Де $\overline{P_x}$ – значення і-показника зразка;

$\overline{P_d}$ – значення і-показника базового зразка.

Для обернених показників, таких де значення чим менше, тим краще – використовували обернену формулу 2.3.

Наступним кроком було визначення комплексної оцінки окремих груп показників: Р(функціональні), Р(естетичні), Р(економічні).

Загальна формула:

$$\overline{P} = \sum q_1 \times a_i \quad (2.4)$$

Завершальним кроком було визначення інтегрального показника відносної конкурентоспроможності. За формулою:

$$\overline{I_{ПВК}} = \frac{P_{функ.} + P_{естет.}}{P_{екон.}} \quad (2.5)$$

Якщо $\overline{I_{ПВК}} < 1$, то означає, що рівень якості зразка гірший, ніж базового зразка.

Якщо $\overline{I_{ПВК}} > 1$ – зразок має вищий рівень якості, ніж базовий зразок.

Якщо $\overline{I_{ПВК}} = 1$ – рівень якості досліджуваного і базового зразків однаковий.

На етапі практичних досліджень ми проаналізували діяльність ПрАТ «Чумак», здійснили аналіз фінансово-економічних показників, оцінили фактори, які впливають на їх зміну, забезпеченість підприємства, а також запропонували напрями підвищення ефективності експорту продукції.

На основі результатів досліджень, було сформульовано висновки та розроблено пропозиції щодо заходів удосконалення асортиментної політики яблучного соку.

2.2. Товарознавча характеристика асортименту та якості яблучного соку

На ринку соків спостерігається висока конкуренція. 98 % всієї продукції на українському ринку соків представлені чотирма великими компаніями: «Sandora», «Vitmark», «Coca-Cola» та «Ерлан». Ці компанії виробляють соки та нектари, залишаючи недоторканим сегмент соків прямого віджиму [4]. Нині структура роздрібної торгівлі змінюється у напрямі зниження вартості продукції та скорочення асортименту для зменшення витрат. При цьому ринок соків в Україні порівняно з країнами Європейського Союзу та США не є насиченим.

Залежно від використаної сировини соки виготовляють таких видів: з одного виду фруктової або овочевої сировини; із суміші двох або більше видів фруктової або овочевої сировини (купажовані); із фруктової сировини з доданням діоксиду вуглецю (газовані фруктові соки); з добавками: з вітамінами, мінеральними речовинами, вітамінно-мінеральними комплексами.

Соки, залежно від використаної сировини та технології виробництва, виготовляють: освітлені; неосвітлені; з м'якоттю. Залежно від способу консервування соки виготовляють: стерилізовані; пастеризовані [7].

На полицях роздрібних та оптових мереж представлений яблучний сік для дитячого харчування, який готують тільки вищого сорту з найбільш високоякісної плодової сировини. Вони можуть бути натуральними, однокомпонентними, з цукром, із м'якоттю, з м'якоттю і цукром, купажовані. Такі соки мають коротший гарантійний термін зберігання.

Для спеціальних категорій людей на ринку присутні соки для дієтичного та профілактичного харчування, які виробляють із плодів з низьким вмістом сахарози. Вони призначені для хворих на діабет, для осіб, які страждають

ожирінням, у сік вводять некалорійні добавки та ін. Для підсолодження соків використовують ксиліт або сорбіт. У маркуванні присутній напис: «Вживати відповідно до дієти».

Асортимент на ринку соків позиціонується великою кількістю торгових марок, із найвідоміших можна назвати такі: «Садочок», «Sandora», «Rich», «Jaffa», «Наш сік», «Galicia», «Чумак», «Премія», кожна з яких представлена широким асортиментом різних найменувань.

Виробничий асортимент соку ПрАТ «Чумак» представлений такою продукцією:

За технологією виготовлення: прямого віджиму, освітлений, відновлений.

За способом консервування: пастеризований.

Залежно від використаної сировини: яблучний, томатний, мультисік, яблуко та полуниця, яблуко та персик, яблуко та груша, яблуко та банан, мікс ягід та яблук, морква та яблуко.

За об'ємом: 1,8 л, 1 л, 980 мл, 950 мл, 65 мл.

За використанням тари: скляна та тетра-пакет.

За призначенням: для дитячого харчування, загального вжитку.

Першим етапом нашого дослідження була оцінка маркування (за розробленою нами 5-бальною шкалою), здійснена за трьома показниками:

- художнє оформлення;
- повнота маркування;
- доступність інформації (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Критерії оцінки якості споживчої тари за 5-бальною шкалою

Показник	Оцінка, бал			
	5	4	3	2 і 1

Художнє оформлення	Оригінальний дизайн із гармонійним поєднанням понад п'яти кольорів	Оригінальний дизайн з гармонійним поєднанням п'яти-чотирьох кольорів	Недостатньо кольорова гама та занадто простий дизайн	Незадовільне оформлення в одно-, двоко-льоровій гамі
Повнота маркування	Згідно з пунктом 6 Технічного регламенту щодо правил маркування харчових продуктів.	Неповно зазначено одну позицію	Неповно зазначено дві позиції	Зовсім відсутні одна чи більше позицій
Доступність інформації	Оптимального розміру шрифт, контрастне тло для написів	Середнього розміру шрифт, достатньо контрастне тло для написів	Малого розміру шрифт і недостатня контрастність фону для написів	Дуже малого розміру шрифт, неконтрастне тло для написів

Виявлено певні закономірності: усі виробники дотримуються правил і повноти маркування. Більшість із них велику увагу приділяють художньому оформленню споживчої тари (табл. 2.2.).

Таблиця 2.2

Результати оцінки якості споживчої тари

Торгова марка	Оцінка маркування		
	Художнє оформлення	Повнота маркування	Доступність інформації
ТМ «Чумак»	5	4	4
ТМ «Чудо Чадо»	4	4	4
ТМ «Rich»	4	3	3
ТМ «Sandora»	5	4	4
ТМ «Агуша»	5	4	4

Наступним етапом дослідження була органолептична оцінка. Оцінка здійснювалася за зовнішнім виглядом і консистенцією, смаком і запахом, кольором. Зовнішньому вигляду та консистенції яблучного соку властиві такі характеристики – прозора рідина, дозволена незначна опалесценція. Смак і запах – натуральні з добре вираженим смаком та ароматом вихідної сировини. Не повинно бути стороннього присмаку та запаху. Колір – однорідний за усією

масою, властивий кольору однойменних натуральних соків або натуральних пюре чи їх суміші, з яких були виготовлені відновлені соки, після термічного оброблення. Дозволено більш темні відтінки в соках зі світлозabarвлених фруктів і незначне знебарвлення соків із темнозabarвлених фруктів [7].

Органолептичні показники дослідних зразків наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Органолептична характеристика яблучних соків

Показник	Торгова марка				
	«Чумак»	«Чудо Чадо»	«Rich»	«Sandora»	«Агуша»
Зовнішній вигляд та консистенція	прозора одно-рідна рідина без осаду та сторонніх включень	прозора одно-рідна рідина без осаду та сторонніх включень	прозора одно-рідна рідина без осаду та сторонніх включень	прозора одно-рідна рідина без осаду та сторонніх включень	прозора одно-рідна рідина без осаду та сторонніх включень
Смак та аромат	натуральні з добре вираженим ароматом свіжих яблук, помірно солодкий	натуральні з добре вираженим ароматом свіжих яблук, з приємною кислинкою	натуральні з вираженим ароматом яблук, присутній надмірний кислий смак	натуральні з добре вираженим ароматом свіжих яблук, без сторонніх присмаків та помірно солодкий	натуральні з добре вираженим ароматом свіжих яблук, з приємною кислинкою
Колір	бурштинового кольору	золотавого кольору	золотавого кольору	бурштинового кольору	бурштинового кольору

Під час дослідження здійснено органолептичну оцінку за 5-бальною шкалою, на основі якої за допомогою комплексного методу був визначений рівень якості, що враховує вагомість окремих показників у загальній якості товару. Необхідні для розрахунку коефіцієнти вагомості визначено методом ранжування: колір – 0,15, смак та аромат – 0,70, консистенція – 0,15 (табл. 2.4.).

Визначено такі градації якості:

- при рівні якості 1,0–0,90 (зокрема й за смак і аромат не нижче 4,5 бала) – відмінна якість;
- 0,89–0,80 (зокрема й за смак та аромат не нижче 4,0 бала) – добра якість;

- 0,79–0,70 (зокрема й за смак та аромат не нижче 3,0 бала) – задовільна якість;
- нижче 0,70 – незадовільна якість.

Таблиця 2.4

Дегустаційна оцінка та рівень якості яблучного соку

Торгова марка	Оцінка за 5-бальною шкалою				Рівень якості	Рейтинг зразка
	Колір	Смак та аромат	Консистенція	Середній бал		
ТМ «Чумак»	4,8	4,7	4,8	4,77	0,95	2
ТМ «Чудо Чадо»	4,8	4,2	4,7	4,57	0,88	4
ТМ «Rich»	3,8	3,6	3,7	3,70	0,73	5
ТМ «Sandora»	5,0	4,8	5,0	4,93	0,97	1
ТМ «Агуша»	4,0	4,9	4,8	4,57	0,94	3

Дегустаційна оцінка та розрахований рівень якості соків виявили, що з п'яти зразків: відмінної якості – соки ТМ «Чумак», ТМ «Sandora», ТМ «Агуша»; доброї якості – сік ТМ «Чудо Чадо»; задовільної якості – сік ТМ «Rich». На отримані результати більшою мірою вплинули показники якості смаку та аромату, оскільки саме вони відіграють вирішальну роль при виборі споживачем.

Наступним етапом оцінки якості та конкурентоспроможності яблучного соку була оцінка фізико-хімічних показників. (табл 2.5.).

Вміст розчинних сухих речовин у соках коливається у межах 11,2–12,1 %; масова частка титрованих кислот – 0,48–0,67 %; значення вмісту вітаміну С – 0,57–0,66 мг/100г. Усі фізико-хімічні показники відповідають вимогам ДСТУ 7159:2010 «Консерви. Соки відновлені. Загальні технічні умови» [7].

Таблиця 2.5

Фізико-хімічні показники якості яблучного соку

Показник	Вимоги	Торгова марка

	ДСТУ 7159:2010	«Чумак»	«Чудо Чадо»	«Rich»	«Sandora»	«Агуша»
Розчинні сухі речовини, %	7–14	12,02	12,1	11,2	11,7	11,2
Масова частка титрованих кислот, %	0,2-3,0	0,67	0,54	0,48	0,46	0,54
Вітамін С, мг/100 г	Не менше 0,02	0,57	0,48	0,57	0,62	0,66

Для узагальнення результатів органолептичних та фізико-хімічних досліджень було розраховано комплексний показник якості (табл. 2.6) [12].

Таблиця 2.6

**Комплексний показник якості досліджуваних зразків
яблучного соку**

Показник	Коефіцієнт вагомості		Порівнювані значення показника		яблучний сік ТМ «Чумак»		яблучний сік ТМ «Чудо Чадо»		яблучний сік ТМ «Rich»		яблучний сік ТМ «Sandora»		яблучний сік ТМ «Агуша»	
	Еталонне	Бракувальне	рі	Рі	рі	Рі	рі	Рі	рі	Рі	рі	Рі	Рі	Рі
Функціональні														
Смак та аромат, бали	0,25	5	2	4,7	0,025	4,0	0,083	3,6	0,117	4,8	0,017	4,8	0,017	
Розчинні сухі речовини, %	0,25	14	10	12,02	0,124	12,1	0,119	11,2	0,175	11,7	0,144	11,2	0,175	
Масова частка титрованих кислот, %	0,2	3	0,1	0,67	0,161	0,54	0,17	0,48	0,174	0,46	0,175	0,54	0,17	
Вітамін С, мг/100 г	0,1	0,7	0,2	0,57	0,026	0,48	0,044	0,57	0,026	0,62	0,016	0,66	0,008	

Продовження табл. 2.6

Показник	Коефіцієнт вагомості		Порівнювані значення показника		яблучний сік ТМ «Чумак»		яблучний сік ТМ «Чудо Чадо»		яблучний сік ТМ «Rich»		яблучний сік ТМ «Sandora»		яблучний сік ТМ «Агуша»	
	Еталонне	Бракувальне	р _i	Р _i	р _i	Р _i	р _i	Р _i	р _i	Р _i	р _i	Р _i	Р _i	Р _i
Естетичні														
Художнє оформлення	0,05	5	2	4,5	0,175	4	0,017	4	0,017	4,5	0,175	4,5	0,175	
Повнота маркування	0,1	5	2	4	0,03	4	0,03	3	0,067	4	0,03	4	0,03	
Доступність інформації	0,05	5	2	4,5	0,175	3	0,03	4	0,017	4,5	0,175	4,5	0,175	
Комплексний показник якості	1			0,716		0,493		0,593		0,732		0,75		

Отже, для визначення конкурентоспроможності яблучний сік ТМ «Агуша» обрано базовим зразком завдяки найвищому значенню комплексного показника якості. На основі комплексного показника якості розраховано інтегральний показник відносної конкурентоспроможності (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Інтегральний показник відносної конкурентоспроможності

Показник	$\alpha_{(i)}$	P _(d)	яблучний сік ТМ «Чумак»			яблучний сік ТМ «Чудо Чадо»			яблучний сік ТМ «Rich»			яблучний сік ТМ «Sandora»		
			P _x	q ₁	p ₁	P _x	q ₁	p ₁	P _x	q ₁	p ₁	P _x	q ₁	p ₁
Смак та аромат, бали	0,2 5	4,8	4,7	0,98	0,245	4	0,83	0,208	3,6	0,7 5	0,188	4,8	1	0,25
Розчинні сухі речовини, %	0,2 5	11,2	12,0 2	1,07	0,268	12,1	1,08	0,27	1,2	1	0,25	11, 7	1,0 4	0,26
Масова частка титрованих кислот, %	0,2	0,54	0,67	1,24	0,248	0,54	1	0,2	0,48	0,8 9	0,178	0,4 6	0,8 5	0,17
Вітамін С, %	0,1	0,66	0,57	0,86	0,086	0,48	0,73	0,073	0,57	0,8 6	0,086	0,6 2	0,9 4	0,09 4
P(фун)	X	X	0,847			0,751			0,702			0,774		

Продовження табл. 2.7

Показник	$\alpha_{(i)}$	$P_{(d)}$	яблучний сік ТМ «Чумак»			яблучний сік ТМ «Чудо Чадо»			яблучний сік ТМ «Rich»			яблучний сік ТМ «Sandora»		
			P_x	q_1	p_1	P_x	q_1	p_1	P_x	q_1	p_1	P_x	q_1	p_1
Естетичні														
Художнє оформлення	0,05	4,5	4,5	1	0,05	4	0,89	0,04	4	0,89	0,04	4,5	1	0,05
Повнота маркування	0,1	4	4	1	0,1	4	1	0,1	3	0,75	0,075	4	1	0,1
Доступність маркування	0,05	4,5	4,5	1	0,05	3	0,67	0,03	4	0,89	0,04	4,5	1	0,05
P(ест.)	x	x	0,2			0,17			0,16			0,2		
Економічні														
Ціна за 1 л, грн	x	25,9	25,9	1	x	24,5	1,06	x	26,9	0,96	x	23,8	1,09	x
P(екон.)			1			1,06			0,96			1,09		
Іпвк	x	x	1,047			0,869			0,898			0,894		

Проведені дослідження, дають змогу констатувати, що зразок яблучного соку ТМ «Чумак» має вищий рівень якості, ніж базовий зразок ТМ «Агуша»; яблучний сік ТМ «Rich» і ТМ «Sandora» є найбільш конкурентоспроможними серед представлених. Оскільки за співвідношенням функціонально-естетичних та економічних показників максимально задовольняють потреби споживачів.

Дослідження асортименту яблучного соку на внутрішньому ринку показало, що завдяки наявності великої кількості виробників вони можуть задовольнити потреби різних категорій споживачів, а завдяки широкому асортименту найменувань продукції зацікавити нові ринки збуту. Однак наявність на ринку чотирьох основних виробників ускладнює утвердження менш відомих торгових марок, змушуючи їх концентрувати увагу на більш вузьких спектрах найменувань.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКСПОРТУ СОКУ ПрАТ «ЧУМАК»

3.1. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності ПрАТ «Чумак»

Об'єктом дослідження зовнішньоекономічної діяльності є приватне акціонерне товариство «Чумак», українська компанія, яка є одним із найбільших виробничих підприємств у нашій країні і займається виробництвом різних продуктів харчування. Основна діяльність компанії – виробництво продуктів харчування, а саме: кетчупів, соусів, майонезів, томатної пасти, соків, соняшникової олії, консервованих овочів і макаронних виробів.

Приватне акціонерне товариство «Чумак» – це компанія з іноземним капіталом, який становить 100 %, та засновниками-шведами, тому зовнішньоторговельна діяльність характерна для підприємства з часу його заснування.

Основні види діяльності компанії за КВЕД:

- 10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів (основний);
- 10.73 Виробництво макаронних виробів і подібних борошняних виробів;
- 10.84 Виробництво прянощів і приправ;
- 46.31 Оптова торгівля фруктами й овочами;
- 46.38 Оптова торгівля іншими продуктами харчування, у тому числі рибою, ракоподібними і молюсками;
- 80.10 Діяльність приватних охоронних служб [15].

Для характеристики стану і подальшого розвитку компанії «Чумак» проаналізовано ряд фінансово-економічних показників за документами бухгалтерської звітності 2014–2018 рр. (Додатки Г, Д, Е, Ж, З).

Проаналізувавши динаміку обсягу та структури активів ПрАТ «Чумак» за

2014–2018 рр., можна побачити, що з 2014 по 2016 рр. спостерігалось досить стрімке зростання активів підприємства, які з 2017 р. закріпили середнє зростання приблизно на 4 %. Ці показники свідчать про масштабність господарської діяльності ПрАТ «Чумак» (Додаток Б).

Обсяги активів підприємства на 2019 р порівняно з 2014 р. зросли на 57,52 %, і досягли понад 820 000 тис. грн. Зростання обсягів активів підприємства було зумовлене збільшенням оборотних активів. Так, оборотні активи на початок 2016 р. зросли на 10,67 % порівняно з початком 2015 р. і в загальній структурі активів становлять 72,38 %. Частка оборотних активів з 2014 р. до 2019 р. збільшилась з 57,60 % до 80,25 %, що зумовлено нарощенням обсягів запасів та дебіторської заборгованості за розрахунками. Протягом 2014–2019 рр. частка необоротних активів скоротилась з 42,40 % до 19,75 % відповідно. Таке скорочення обсягів зумовлене зменшенням нематеріальних активів та основних засобів.

Дослідивши динаміку обсягу та структуру капіталу ПрАТ «Чумак» за 2014–2019 рр., можна зробити висновок, що пасиви підприємства на початок 2019 р. збільшились на 3,5% (на 27 604 тис. грн порівняно з початком 2018 р.), у той час як станом на 1 січня 2018 р. капітал ПрАТ «Чумак» зріс на 11 % (на 78 975 тис. грн порівняно з початком 2017 р.) (Додаток В).

Проаналізувавши динаміку структури капіталу даного підприємства, можна зробити висновок, що ПрАТ «Чумак» фінансує свою діяльність виключно за рахунок позикового капіталу. Частка власного капіталу підприємства є від'ємною, внаслідок чого сумарно частка довгострокових та поточних зобов'язань перевищує 100 %. Така ситуація свідчить про критичний рівень фінансової стійкості, високий рівень залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Власний капітал підприємства протягом 2014–2019 рр. мав тенденцію до скорочення: на початок 2019 р. він становить – 216 552 тис. грн, що на 17 % менше, ніж на початок 2018 р.

Від'ємне значення та скорочення власного капіталу зумовлене зростанням

непокритого збитку і являється негативним, оскільки: отримання прибутку скорочується, необхідно залучати позикові кошти, підвищується ризик банкрутства. Непокритий збиток зріс на початок 2019 р. на 7 % порівняно з 2018 р. і становить 100 337 грн.

Аналіз показників звітів про фінансові результати 2014–2018 рр. свідчить про наявність значних змін у структурі витрат та доходів ПрАТ «Чумак» (табл. 3.1).

Спостерігається постійне зростання доходу від реалізації продукції. Так, у 2015 р. виручка від реалізації становила 996,7 млн грн, що на 20,12 % більше, ніж у 2014 р., а у 2018 р. чистий дохід становив 1488 млн грн, що на 23,7 % більше порівняно з 2017 р. Паралельно з цим зростає собівартість продукції, однак не такими швидкими темпами: собівартість у 2016 р. зросла на 8,4 % порівняно з 2015 р. і у 2017 р. на 11,3 % порівняно з 2016 р.

Фінансові результати від операційної діяльності мають позитивне значення і становлять у 2018 р. прибуток у розмірі 456 489 грн, що на 20,9 % більше, ніж у 2017 р. Компанія протягом 2014–2018 рр. характеризувалася наявністю чистого фінансового збитку, що зумовлено постійним зростанням усіх видів витрат та необхідністю сплати коштів на обслуговування великої кількості залучених кредитів.

Це є негативним, оскільки підприємство не отримує власних чистих прибутків для розвитку своєї діяльності і фінансування даного розвитку за рахунок власного капіталу.

За результатами досліджень можна сказати, що фінансовий ризик помірний, а фінансова стійкість достатня, яка за останні два роки значно покращила свої показники і не досягала 1 на початку 2014 р. (мінімальної фінансової стійкості). Скоринговий індекс ринкової потужності компанії комплексно відображає ринкову частку компанії, її місце в галузі та динаміку росту порівняно з конкурентами. Результати свідчать, що ринкова потужність висока, і компанія займає провідні позиції на ринку (Рис. 3.1, Рис. 3.2).

Таблиця 3.1

**Аналіз показників фінансово-господарської діяльності
ПрАТ «Чумак» протягом 2014–2018 рр.**

Показник	Роки								
	2014	2015		2016		2017		2018	
	Фактично, тис. грн	Фактично, тис. грн	Тзрост (+)/Тзниж (-) до рівня 2014 р., %	Фактично, тис. грн	Тзрост (+)/Тзниж (-) до рівня 2015 р., %	Фактично, тис. грн	Тзрост (+)/Тзниж (-) до рівня 2016 р., %	Фактично, тис. грн	Тзрост (+)/Тзниж (-) до рівня 2017 р., %
Чистий дохід від реалізації продукції	829712	996657	20,12	1092852	9,65	1204502	10,22	1488416	23,57
Собівартість реалізованої продукції	-589888	-685733	16,25	-743292	8,39	-826965	11,26	-1031927	24,78
Валовий: прибуток	239824	310924	29,65	349560	12,43	377537	8,00	456489	20,91
Інші операційні доходи	41994	49198	17,15	28006	-43,07	16366	-41,56	20929	27,88
Адміністративні витрати	-44712	-49987	11,80	-58432	16,89	-64836	10,96	-59596	-8,08
Витрати на збут	-171765	-202322	17,79	-220516	8,99	-205019	-7,03	-246859	20,41
Інші операційні витрати	-44111	-83221	88,66	-60535	-27,26	-46395	-23,36	-67403	45,28
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	21230	24592	15,84	38083	54,86	77653	103,90	103560	33,36
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Інші фінансові доходи	79	915	1058,23	274	-70,05	243	-11,31	1107	355,56
Інші доходи	53376	251647	371,46	101819	-59,54	24430	-76,01	217866	791,80
Фінансові витрати	-32778	-70212	114,20	-89243	27,11	-35914	-59,76	-9081	-74,71
Інші витрати	-311694	-54354	-82,56	-218515	302,02	-36568	-83,27	-213115	482,79
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	-269787	-336602	24,77	-167582	-50,21	29844	-117,81	100337	236,20
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Чистий фінансовий результат: збиток	-269787	-336602	24,77	-167582	-50,21	29844	-117,81	100337	236,20

Джерело: сформовано автором за матеріалами ПрАТ «Чумак»

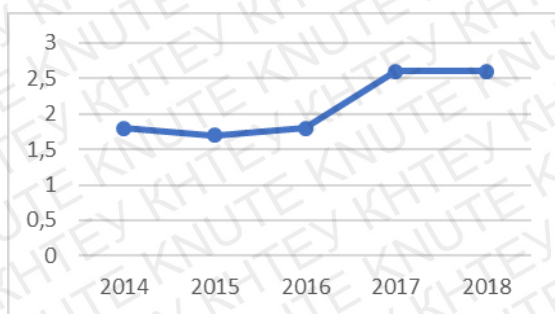

Рис. 3.1. Індекс FinScore

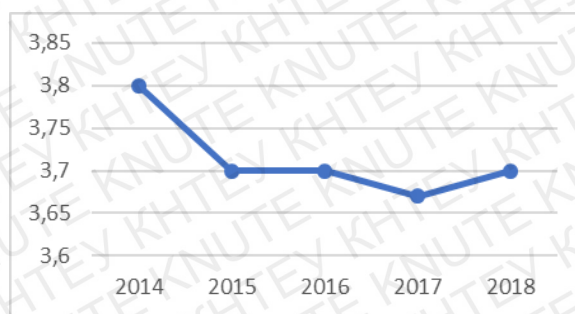

Рис. 3.2. Ринковий скоринг

Поточна ліквідність характеризує здатність компанії погашати свої поточні зобов'язання строком до 1 року за рахунок оборотних активів. Індикатор дає змогу побачити, що у підприємства є ресурси, які можна використати для погашення короткострокових вимог кредиторів. За 2014–2017 рр. підприємство мало високі показники, а от у 2018 р. показник ліквідності менше норми. Це свідчить про те, що підприємство теоретично не зможе погасити найближчим часом свої поточні зобов'язання (Рис. 3.3).

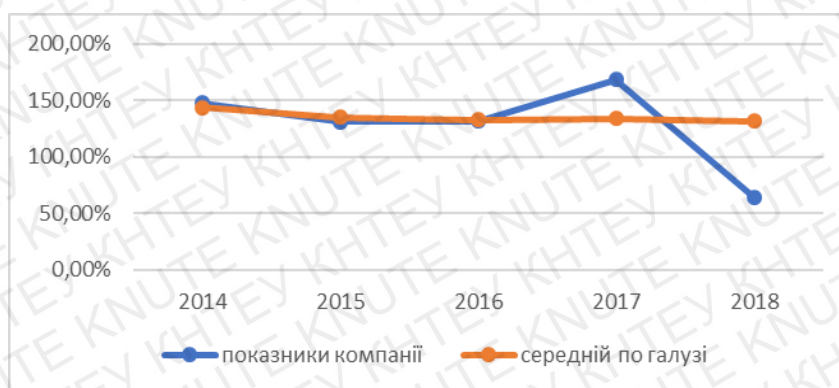

Рис. 3.3. Поточна ліквідність

Абсолютна ліквідність – найбільш жорсткий індикатор ліквідності, що відображає здатність компанії погашати поточні зобов'язання лише грошовими коштами та їх еквівалентами. Індикатор дає змогу зрозуміти, що у підприємства немає коштів для задоволення вимог кредиторів на поточну дату, оскільки показник за весь період становить менше 20 % (Рис. 3.4).

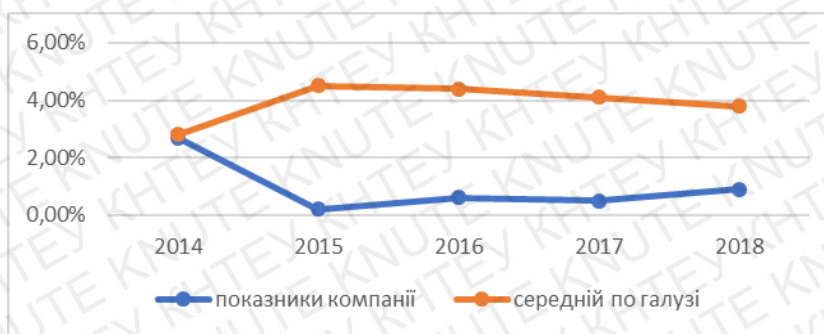

Рис. 3.4. Абсолютна ліквідність

Коефіцієнт автономії – індикатор платоспроможності, що характеризує частку власного капіталу компанії у загальній сумі коштів, інвестованих у її діяльність. За 4 дослідних роки підприємство показує негативні результати, це означає, що компанія є фінансово залежною від кредиторів (Рис. 3.5).

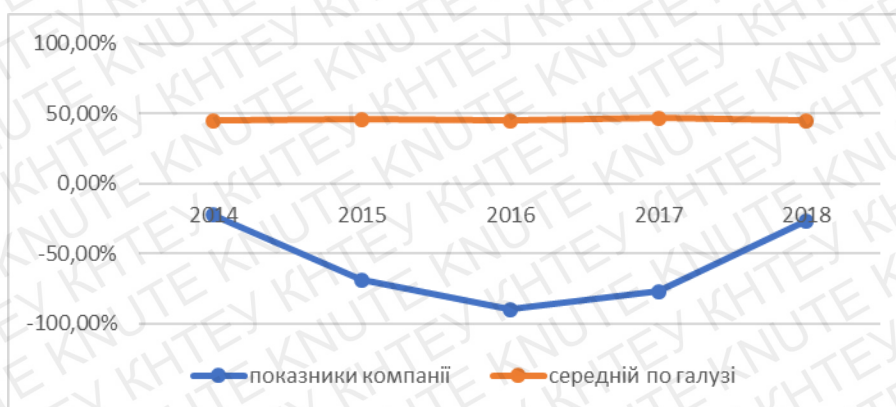

Рис. 3.5. Коефіцієнт автономії

Рентабельність активів – індикатор прибутковості, що показує скільки прибутку приносить кожна гривня активів компанії. Лише з 2017 р. підприємство почало приносити прибуток, що свідчить про те, що менеджмент почав ефективно використовувати активи фірми (Рис. 3.6).

Чиста маржа – індикатор 50 % прибутковості, що відображає відношення чистого прибутку до загальної виручки компанії. У період із 2014 по 2017 рр. компанія мала збитки і лише з 2017 р. покращила свої показники, це свідчить, що вона стає більш ефективною з точки зору конвертації продажів у реальний прибуток (Рис. 3.7).

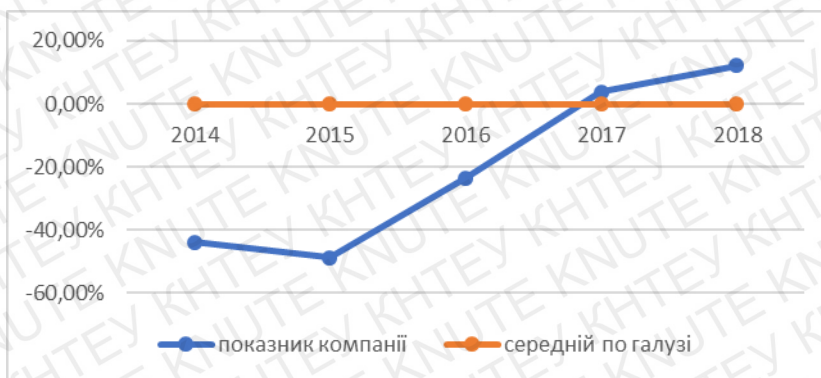

Рис. 3.6. Рентабельність активів

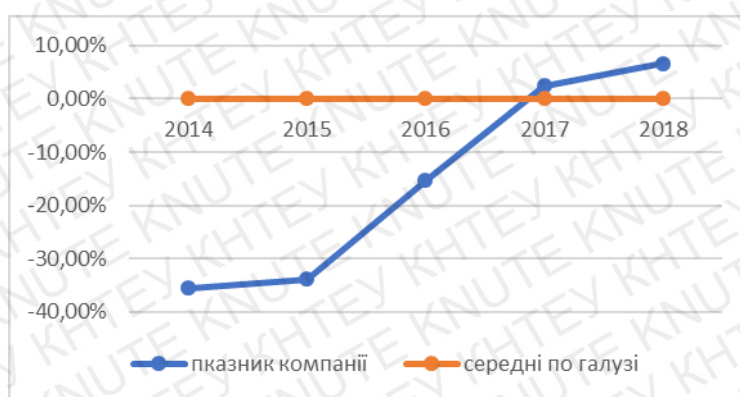

Рис.3.7. Чиста маржа

Рентабельність загальних активів – індикатор прибутковості, що розраховується як відношення операційного прибутку (чистого доходу до вирахування відсотків та податків) до загальних активів компанії. Починаючи з кінця 2016 р. і до сьогодні, підприємство має позитивні показник рентабельності реалізації продукції (Рис. 3.8).

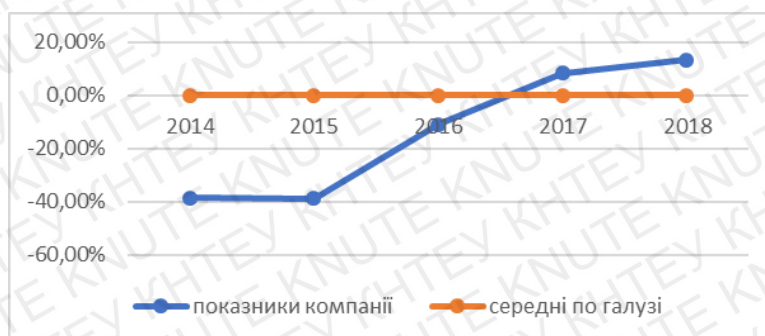

Рис. 3.8. Рентабельність загальних активів

Оборотність загальних активів – індикатор ділової активності, що дає змогу виміряти продуктивність активів компанії шляхом їх порівняння з обсягом виручки і має вищі показники порівняно з середніми показниками в цій галузі на ринку (Рис.3.9.).

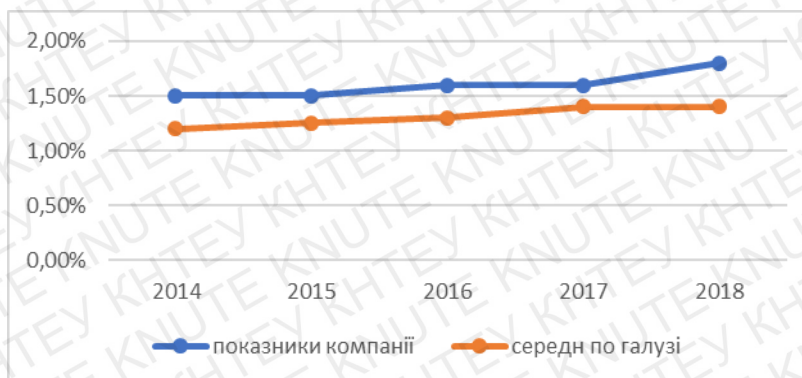

Рис. 3.9. Оборотність загальних активів

Оборотність робочого капіталу – індикатор ділової активності, що показує ефективність використання робочого капіталу компанії з точки зору згенерованої ним виручки. До 2017 р. підприємство ефективно використовувало робочий капітал і мало дохід від цього (Рис. 3.10).

Рис. 3.10. Оборотність робочого капіталу

Оборотність дебіторської заборгованості – індикатор ділової активності, що показує скільки раз протягом року погашається дебіторська заборгованість. За результатами дослідження видно, що компанія не може

достатньо швидко стягувати плату з клієнтів за надані товари чи послуги, порівняно з іншими на ринку (Рис.3.11.).

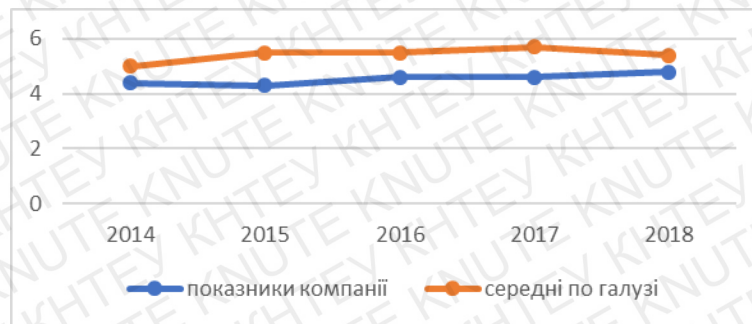

Рис. 3.11. Оборотність дебіторської заборгованості

За результатами отриманих даних фінансовий стан компанії є незадовільним. Потрібно врахувати, що отримані показники повністю не можуть охарактеризувати стан підприємства. Як згадувалося раніше, весь капітал підприємства є іноземним, і основний збиток викликано за рахунок колування валюти, яка надходить від західних інвесторів і банків у доларах. Однак компанія продовжує нарощувати свої потужності, в чому їй допомагає новий побудований цех та встановлені додаткові три лінії.

Для подальшого утвердження на ринку підприємству необхідно освоювати нові ринку збуту, чим вона ефективно займається та нарощувати продажі на всій території України.

Реалізація продуктів харчування за межами України становить понад 20 % доходу від реалізації компанії. Продукція ПрАТ «Чумак» реалізується на риках у більш ніж 30 країнах світу. З 1997 р. ПрАТ «Чумак» постачає свою продукцію у McDonalds у країнах СНД. У 2001 р. компанія виграла тендер на виробництво кетчупу «Calve» для компанії «Unilever». Його партнерами є великі компанії: Metro, Billa, Spar, Norfa, Maxima, Tesco, Auchan, FozzyGroup та ін. ПрАТ «Чумак» вже тривалий час є постійним експортером продуктів харчування на ринки європейського союзу, Білорусі, країн Африки й Азії, Канади, США та на інші світові ринки.

Як можна побачити з табл. 3.2, найбільшу питому вагу в географічній

Аналіз географічної структури експорту ПрАТ «Чумак» 2015–2019 рр.

Регион	Роки													
	2015		2016			2017			2018			2019 (за 9місяців)		
	Обсяг	Структура	Обсяг	Структура		Обсяг	Структура		Обсяг	Структура		Обсяг	Структура	
	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2015 р.), +/-	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2016 р.), +/-	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2017 р.), +/-	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2018 р.), +/-
Загальний обсяг діяльності, усього	161500	100	143 250	100		210 500	100		572 500	100		118500	100	
Білорусь	42500	26,32	37500	26,18	-5000	82 500	39,19	45 000	175000	30,57	92 500	37500	31,65	-137500
Литва	32500	20,12	32500	22,69	0	37500	17,81	5 000	125000	21,83	87 500	17500	14,77	-107500
Російська Федерація	32500	20,12	22500	15,71	-10000	27500	13,06	5 000	92500	16,16	65 000	12500	10,55	-80000
Румунія	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12500	10,55	-
Грузія	8000	4,95	12500	8,73	4500	22500	10,69	10 000	52500	9,17	30 000	9500	8,02	-43000
Латвія	17500	10,84	17500	12,22	0	17500	8,31	0	52500	9,17	35 000	9000	7,59	-43500
Молдова	12500	7,74	12500	8,73	0	17500	8,31	5 000	37500	6,55	20 000	7500	6,33	-30000
Гамбія	-	-	-	-	-	2750	1,31	-	-	-	-	6500	5,49	-
США	8000	4,95	8250	5,76	250	2750	1,31	-5 500	37500	6,55	34 750	3000	2,53	-34500
Ізраїль	8000	4,95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3000	2,53	-

Джерело: сформовано автором за матеріалами ПрАТ «Чумак»

структурі експорту ПрАТ «Чумак» протягом 2014–2019 рр. займають Білорусь та Литва (15–32 %), Російська Федерація, яка значно втратила свої позиції за останні роки з 20 % до 11 %. Підприємство має постійні контракти на періодичні поставки продукції, оскільки вона користується високим попитом та має репутацію товару з високим рівнем якості. Завдяки залученню посередників підприємство екпортує продукцію на ці ринки. Також підприємство почало активно укладати контракти поставок із Румунією, Грузією та Молдовою, оскільки ринок даних країн готовий конкурувати з українською продукцією.

Товарна структура експорту 2015–2019 рр. показує, що найбільшу питому вагу в структурі експорту мають продукти для приготування соусів та готові соуси, смакові добавки та приправи змішані; порошок гірчиці та готова гірчиця – 77–80 % (табл. 3.3). Другою товарною позицією за питомою вагою в експорті ПрАТ «Чумак» є томати приготовлені або консервовані без додавання оцту чи оцтової кислоти Кетчуп, частка якого зросла від 6 % у 2015 р. до 18 % у 2018 р.

Соки з плодів або соки овочеві, незброжені та без додавання спирту, з додаванням цукру або без додавання цукру чи інших підсолоджувальних речовин, а також вироби з макаронного тіста становлять відповідно 10 % та 7 %. Компанія «Чумак» постійно оновлює та вдосконалює асортимент продукції, про що свідчить динаміка товарної структури підприємства. Саме ці заходи роблять компанію конкурентоспроможною та цікавою для покупців.

Таким чином, діяльності ПрАТ «Чумак» свідчить про постійне нарощування обсягів експорту за 2015–2019 рр. та розширення ринків збуту, що дає можливість отримувати більші прибутки.

Аналіз товарної структури експорту ПрАТ «Чумак» протягом 2015–2019 рр.

№	Код УКТЗЕД	Роки													
		2015		2016			2017			2018			2019 (за 9 місяців)		
		Обсяг	Структура	Обсяг	Структура		Обсяг	Структура		Обсяг	Структура		Обсяг	Структура	
		Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2015 р.), +/-	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2016 р.), +/-	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2017 р.), +/-	Фактично, тис. дол. США	Частка, %	Абсолют. відхилення (від рівня 2018 р.), +/-
1	Загальний обсяг, усього	155000	-	162500	-	7500	270500	-	108000	694000	-	423500	162500	-	-531500
2	2103	125000	80,65	125000	76,92	0	225000	83,18	100000	425000	61,24	200000	125000	76,92	-300000
3	2002	9500	6,13	12500	7,69	3000	17500	6,47	5000	125000	18,01	107500	12500	7,69	-112500
4	2009	5500	3,55	4500	2,77	-1000	6000	2,22	1500	70000	10,09	64000	4000	2,46	-66000
5	1902	2000	1,29	7500	4,62	5500	3000	1,11	-4500	55000	7,93	52000	4000	2,46	-51000
6	2001	2000	1,29	2000	1,23	0	3000	1,11	1000	3000	0,43	0	3000	1,85	0
7	2007	2000	1,29	2000	1,23	0	3000	1,11	1000	3000	0,43	0	3000	1,85	0
8	2005	2000	1,29	2000	1,23	0	3000	1,11	1000	3000	0,43	0	3000	1,85	0
9	1806	2000	1,29	2000	1,23	0	3000	1,11	1000	3000	0,43	0	3000	1,85	0
10	7308	2000	1,29	2000	1,23	0	3000	1,11	1000	3000	0,43	0	2000	1,23	-1000
11	7326	2000	1,29	2000	1,23	0	3000	1,11	1000	3000	0,43	0	2000	1,23	-1000
12	Інші	1000	0,65	1000	0,62	0	1000	0,37	0	1000	0,14	0	1000	0,62	0

Джерело: сформовано автором за матеріалами ПрАТ «Чумак»

3.2. Напрями підвищення ефективності експорту яблучного соку ПрАТ «Чумак»

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності на рівні підприємства визначається насамперед на основі аналізу прибутковості зовнішньоторговельних операцій шляхом зіставлення доходів і витрат, планових завдань та їхнього виконання. Для того щоб експорт товару був ефективний, необхідно, щоб експортний дохід перевищував експортні витрати (табл. 3.4). Природно, що чим більше цей показник, тим ефективніше розширення експорту розглянутого товару. Однак ця умова не є достатньою. Експорт товару доцільний, якщо експортний прибуток перевищує внутрішній прибуток підприємства від продажу товару усередині країни. Внутрішній прибуток дорівнює внутрішньому доходу за винятком собівартості товару [2].

Таблиця 3.4

Показники ефективності експортної діяльності ПрАТ «Чумак»

№	Показник	2014 р.	2015 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2012 р.), +/-	2016 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2013 р.), +/-	2017 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2014 р.), +/-	2018 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2015 р.), +/-
1	Виручка від експорту, тис. дол. США	16 501	16 571	70	12 624	-3 947	8 424	-4 200	9 597	1 173
2	Витрати при експорті за умовою FCA Каховка всього, тис. дол. США	577,54	579,99	2,45	441,84	-138,2	294,84	-147	335,9	41,06
3	у тому числі витрати на пакування, тис. дол. США	247,5	248,6	1,1	189,4	-59,2	126,4	-63	144,0	17,6
4	витрати на навантаження, тис. дол. США	330,02	331,42	1,4	252,48	-78,94	168,48	-84	191,94	23,46
5	Собівартість експортної продукції, тис. дол. США	11 669	11 628	-41	8 844	-2 784	5 706	-3 138	5 585	-121
6	Невиробничі витрати експортера, дол. США	250	432	182	540	108	395	-145	420	25
7	Ефект експортної операції, дол. США	4 004	3 931	-73	2 798	-1 133	2 028	-770	3 256	1 228
8	Ефективність експорту, %	132%	131%	-1%	128%	-3%	132%	3%	151%	20%

Економічне обґрунтування прийнятих рішень з управління експортною діяльністю підприємства проводиться шляхом розрахунку різних показників економічної ефективності.

Розраховано ефективність збуту цієї продукції на внутрішньому ринку для порівняння значень з експортом та визначення доцільності експортних операцій (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

**Показники ефективності збуту продукції ТМ «Чумак»
на ринку України**

Показник	2014 р.	2015 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2012 р.), +/-	2016 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2013 р.), +/-	2017 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2014 р.), +/-	2018 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2015 р.), +/-
Виручка від реалізації на внутр. ринку, тис. грн	151 843	142 402	-9 441	175 866	33 463	117 308	-58 558	126 680	9 372
Собівартість продукції, тис. грн	93 233	92 905	-329	117 978	25 073	99 717	-18 260	100 390	673
Витрати на збут, тис. грн	26 286	26 301	15	34 353	8 052	37 372	3 019	42 924	5 552
Ефект реалізації продукції, тис. грн	32 324	23 196	-9 128	23 535	339	-19 781	-43 316	-16 634	3 147
Ефективність реалізації на внутр. ринку, %	127%	119%	-8%	115%	-4%	86%	-30%	88%	2%

Можна зробити висновок, що реалізація продукції ПрАТ «Чумак» на іноземному ринку більш ефективна, ніж на внутрішньому. Експортні операції ПрАТ Чумак є доцільними та економічно ефективними.

Для розуміння ринку, позиції компанії, потенціалу і напрямку бізнесу доцільно здійснювати PEST-аналіз (табл. 3.6). Саме він дає змогу побачити картину зовнішнього оточення компанії, виділити найбільш важливі фактори, які впливають на підприємство.

Таблиця 3.6

PEST-аналіз ПрАТ «Чумак»

Опис фактора	Вплив фактора	Експертна оцінка					Середня оцінка	Оцінка з поправкою на вплив
		1	2	3	4	5		
Політичні фактори								
посилення українського законодавства в галузі харчової промисловості	3	2	3	2	3	3	2,6	0,29
посилення державного контролю за конкуренцією	2	3	3	3	4	4	3,4	0,25
посилення контролю за діяльністю бізнес-суб'єктів і штрафні санкції за її порушення	2	3	4	4	2	3	3,2	0,24
Економічні								
нестабільна економічна ситуація	3	2	2	3	2	2	2,2	0,24
нестабільний обмінний курс валют	3	3	3	4	4	3	3,4	0,38
зниження платоспроможного попиту	3	2	3	3	2	2	2,4	0,27
Соціальні								
нестабільність доходів населення	3	2	3	2	2	3	2,4	0,27
в основній масі споживачів більшу частку становлять звичайні споживачі	1	2	1	2	1	1	1,4	0,05
населення веде помірний спосіб життя	1	2	3	2	2	3	2,4	0,09
Технологічні								
патенти на обладнання для моніторингу якості продукції	2	3	4	3	4	4	3,6	0,27
розширення виробничих потужностей	3	4	5	4	4	5	4,4	0,49
здійснюється фінансування досліджень за рахунок інвестицій	1	3	3	2	4	3	3	0,11
Всього	27						34,4	

З отриманих результатів можна зробити висновок, що найбільш впливовими факторами для діяльності підприємства є посилення українського законодавства в галузі харчової промисловості, нестабільний обмінний курс валют, нестабільність доходів населення, а також розширення виробничих потужностей (табл. 3.7). Однак тільки на один із цих факторів підприємство може прямо вплинути і це стосується лише технологічних факторів, які контролюються самим підприємством.

У процесі розробки комунікацій важлива роль належить SWOT-аналізу, являє собою групування факторів маркетингового середовища на зовнішні та внутрішні (відносно фірми) та їх аналіз з позиції визначення позитивного та

негативного впливу на маркетингову діяльність фірми (табл. 3.8).

Таблиця 3.7

Результати оцінки PEST-аналізу ПрАТ «Чумак»

Політичні фактори		Економічні	
посилення українського законодавства в галузі харчової промисловості	0,29	нестабільний обмінний курс валют	0,38
посилення державного контролю за конкуренцією	0,25	зниження платоспроможного попиту	0,27
посилення контролю за діяльністю бізнес-суб'єктів і штрафні санкції за її порушення	0,24	нестабільна економічна ситуація	0,24
Соціальні		Технологічні	
нестабільність доходів населення	0,27	розширення виробничих потужностей	0,49
населення веде помірний спосіб життя	0,09	патенти на обладнання для моніторингу якості продукції	0,27
в основній масі споживачів більшу частку становлять звичайні споживачі	0,05	здійснюється фінансування досліджень за рахунок інвестицій	0,11

Таблиця 3.8

SWOT-аналіз ПрАТ «Чумак»

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
сильна позиція у ринкових сегментах; компанія є жорстким конкурентом на ринку; використання нових технологій у випуску продукції; вихід на зовнішні ринки; відомий бренд; добре вивчений ринок та потреби покупців; стабільно висока якість продукції та диференціації продукції; поширена мережа роздрібно.	Немає чіткого стратегічного розвитку. Низька прибутковість. Внутрішньовиробничі проблеми. Виробничі потужності використовуються лише на 65 %.
Можливості, О	Загрози, Т
входження у нові ринки (сегменти); розширення виробництва для задоволення потреб споживачів; швидке зростання ринку. можливість руху в бік більш привабливих стратегічних груп.	Вихід на ринок конкурентів з більш низькими витратами. Законодавчі вимоги, які дорого обходяться фірмі. Висока залежність від попиту і етапів ЖЦТ. Зміна потреб і смаків споживачів. Несприятлива зміна торгівельної політики. Продукція підприємства має дещо сезонний характер. На вітчизняному ринку багато імпоротної продукції.

Отже, на маркетингову товарну політику досліджуваного підприємства впливають більшою мірою слабкі сторони та можливості. Проведений аналіз

стратегічної діяльності ПрАТ «Чумак» на основі показників господарської діяльності показав, що підприємство є лідером української плодоовочевої галузі. Компанія має високий попит на продукцію завдяки таким властивостям: якість товарів, відомий бренд, якість сервісу. Водночас стратегічний потенціал підприємства дає змогу говорити про те, що компанія безпосередньо відслідковує потреби споживачів і намагається їх задовольнити. При виробництві продукції використовується система «just in time», що дає можливість суттєво скоротити час підготовки до виробництва. Велику увагу приділяють створенню власного логістичного центру. Підприємство віддане ідеї постійного розвитку співробітників.

Таким чином, стратегічна позиція проаналізованого підприємства припускає потребу розроблення й впровадження інтегрованої системи управління, основою якої є система аналізу й оцінювання потенціалу, процесів його зміни. Відповідно до його ринкової позиції у конкурентному середовищі, підприємство може скоординувати обрані стратегії своєї поведінки у сучасних умовах господарювання.

Для остаточного завоювання ринку соку підприємству доцільно було б налагодити виробництво нових видів продукції, які користуються попитом серед споживачів, наприклад, дитячих соків віком від 3 місяців. Для цього необхідно провести розрахунки витрат і визначити розмір прибутків і проаналізувати, чи ефективними будуть запропоновані нововведення. На підприємстві планується використання автоматичного обладнання зарубіжної фірми для розливання соку, продуктивністю від 3 000 до 12 000 пляшок/год, орієнтована вартість якого складає 160 тис. грн.

Для забезпечення роботи обладнання планується залучення 3-х осіб, семигодинний робочий день при однозмінному виробничому циклі. Планується не залучати сторонніх робітників, а користуватися платним розкладом. Потреби у спеціалістах нового обладнання такі: апаратник-1, оператор фасування-1, майстер-1.

Медики вважають, що сік краще зберігається в скляній тарі, однак реалії зараз інші. Більшість підприємств розливає сік у ПЕТ-тару місткістю 0,2; 0,5; 1; 1,5; 2 л, оскільки вона дешевша, легша і зручніша для споживача. До того ж, підприємству не потрібно утримувати систему обігу тари, що дає змогу знизити собівартість продукції. Так як продаж носить дещо сезонний характер, то відповідно обсяги виробництва коливаються протягом року – збільшення виробництва в літній період часу і зниження в зимовий (табл. 3.9).

Розглядаючи сценарій розвитку ЗЕД ПрАТ «Чумак» протягом 2020–2023 рр. передбачає поступове зростання обсягу експортних операцій, а саме на ринок Румунії (базовою умовою поставки на цей ринок буде EXW), реалістичні терміни оптимізації бізнес-процесів, що забезпечить зменшення собівартості продукту.

При такому сценарії передбачається, що позитивна динаміка зростання виручки від експорту матиме тенденцію поступового, однак не стрімкого – у 2020 р. на 10 % порівняно з попереднім, у 2021 р. – на 13 %, у 2022 р. – на 15%, у 2023 р. – на 17 %, за умови успішної реалізації запланованих заходів у компанії. Варто зважити, що сьогодні ПрАТ «Чумак» уже представлена в понад 30 країн світу, тож важко реалізувати стрімкий ріст на нових ринках.

Таблиця 3.9

Прогноз обсягів продажу соку об'ємом 0,2 л на 2020 р. у Румунії

Місяць	Виробництво, тис. шт.	Реалізація, тис. шт.	Ціна реалізації, грн/1000 шт.	Дохід, тис. грн
Січень	375	375	7500	2812,5
Лютий	420	420	7500	3150
Березень	445	445	7500	3337,5
Квітень	460	460	7500	3450
Травень	500	500	7500	3750
Червень	630	630	7500	4725
Липень	630	630	7500	4725
Серпень	540	540	7500	4050
Вересень	500	500	7500	3750
Жовтень	470	470	7500	3525
Листопад	430	430	7500	3225
Грудень	405	405	7500	3037,5
Всього	5805	5805	7500	43537,5

Для впровадження запланованого виробництва підприємству необхідні кошти для закупівлі обладнання. Фінансування даного проекту планується здійснити за рахунок власних коштів та позики банку: 100 тис. грн власні кошти, 90 тис. грн – позика в банку. Таким чином, визначених отриманих у майбутньому надходжень показало, що підприємство може отримати 43 537,5 тис. грн виручки в результаті реалізації нового продукту. Для більш детального аналізу необхідно провести розрахунки витратної частини проекту. До витрат відносимо вартість закупленого обладнання, а також інші основні витрати, які в сумі становитимуть приблизно 265 тис. грн затрачені кошти для підприємства окупляться приблизно за 11 місяців, і вже з 12 почне приносити прибуток. Розміри доходів в основному залежать від обсягів продажу. Саме для цього визначена точка беззбитковості показує, що для отримання стабільного прибутку підприємство має виробляти не менше 27,2 тис. шт. на місяць.

Вироблену продукцію підприємству доцільно реалізувати через оптових покупців та через мережу роздрібної торгівлі. Споживачами будуть мешканці Румунії. Цільова споживча аудиторія – діти віком від 3-х років та старше, а також майбутні матері, оскільки соки не міститимуть жодних консервантів та матимуть короткий термін споживання.

Таким чином, розширення асортимент соку, а саме виробництво соку для дітей віком від 3-х років дасть змогу підприємству надійно закріпити свої позиції на ринку і збільшити прибутковість його діяльності.

При реалізації даного сценарію від 2020 р. до 2023 р. ефективність експорту компанії «Чумак» на кінець 2022 р. зросте на 9 %, а дохід від експорту яблучного соку в Румунії становитиме 50 938,9 тис. грн порівняно з 2020 р. – 43 537,5 тис. грн, тобто зросте на 7 401,4 тис. грн (табл. 3.10).

Можливість завоювання іноземних ринків на пряму залежить від здатності конкурувати із аналогічною іноземною продукцією. Слід зазначити, що на сьогоднішній день вона залежить не тільки від них самих, а й від дій держави у цьому напрямі.

Таблиця 3.10

**Ефективність експорту яблучного соку ПрАТ «Чумак» в Румунію
протягом 2020-2023рр.**

№	Показник	2020 р.	2021 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2020 р.), +/-	2022	Абсол. відхил. (від рівня 2021 р.), +/-	2023 р.	Абсол. відхил. (від рівня 2022 р.), +/-
1	Дохід від експорту, тис. грн	43537,5	49197,4	5659,9	50068	870,6	50938,9	870,9
2	Ефективність експорту, %	+3	113	+2	115	+2	117	+2

Для ефективного розвитку можна виділити основні напрями вдосконалення механізму підвищення конкурентоспроможності для експорту продукції:

1. Надання податкових пільг підприємству, які виробляють якісну, екологічно чисту та експортно спроможну продукцію із застосуванням сучасних технологій на період їх освоєння та в перші 2–3 роки стабільного виробництва.
2. Застосування підвищених коефіцієнтів амортизації основних фондів, для прискорення їх оновлення на основі впровадження та використання екологічно-збалансованих, екологічно безпечних технологій та компенсація прискореної амортизації. При цьому можна здійснювати часткове або повне звільнення від податку на прибуток у разі його використання на інноваційно-інвестиційний розвиток.
3. Надання пільгових кредитів на реалізацію організаційно-технічних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності продукції.
4. Надання субсидій, дотацій на виконання державних проектів, програм щодо підвищення конкурентоспроможності соку та компенсації частини підприємницького ризику підприємству.

Водночас проблема якості й конкурентоспроможності продукції тісно пов'язана з управлінням якістю, стандартизацією і сертифікацією продукції. При цьому проблему одночасного вирішення покращання якості і зниження ціни споживання на продукцію неможливо вирішити без впровадження

комплексного системного підходу до управління якістю на рівні підприємств і організацій та правового регулювання на рівні держави. Досвід розвитку передових країн світу свідчить, що вирішення проблем якості повинно стати національною ідеєю, що вимагає масового навчання і професійної підготовки всіх верств суспільства: від пересічного споживача до керівника будь-якого рівня. При цьому в усьому світі різко зріс попит на професіоналів по управлінню якістю, перш за все безпосередньо на виробництві. Нині серед складових конкурентоспроможності товару ціна вже не домінує, а на лідерські позиції виходять споживчі якості та рівень сервісу.

Важливим елементом конкурентоспроможності продукту є поєднання його високої якості з помірною ціною. Ціна повністю залежить від рівня собівартості даної продукції, тому підприємству слід більше уваги приділяти питанню зниження собівартості. Основними джерелами резервів зниження собівартості продукції є:

- збільшення обсягів її виробництва за рахунок більш повного використання виробничої потужності підприємства;
- скорочення витрат на її виробництво за рахунок росту рівня продуктивності праці, економного використання електроенергії, палива, скорочення виробничого браку та ін.

Для того, щоб бути лідером на ринку підприємство повинно завжди слідкувати за якістю своєї продукції, за відповідністю її потребам споживача. На підприємстві повинні бути створені відділи, які б сліdkували за якістю продукції як власного виробництва так і виробництва конкурентів. Для стимулювання вітчизняних товаровиробників при виробництві екологічно чистої продукції необхідно використовувати економічний механізм, який складається з трьох блоків: блоку економічних важелів, які дають змогу підвищити зацікавленість у виробництві продукції (пільгове оподаткування, кредитування, централізовані капітальні вкладення тощо); блоку економічних санкцій, які використовуються відносно забруднювачів навколишнього середовища (зниження цін на екологічно забруднену продукцію, система

штрафів тощо.); блоку організаційно-правових заходів, що забезпечують ефективність використання окремих елементів екологічного механізму (стандарти, контроль якості, інформаційне забезпечення, економічний моніторинг).

Таким чином, підприємство мусить забезпечувати конкурентоспроможність своєї продукції для експортування її на зовнішні ринки.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

1. Під час аналізу нормативно-правового регулювання обігу продуктів перероблення плодів та овочів у міжнародній торгівлі було виявлено, що основою договору зони вільної торгівлі Україна-ЄС є комплексна програма адаптації регуляторних норм у сферах, пов'язаних із торгівлею, до відповідних стандартів ЄС. Це дає змогу значною мірою усунути нетарифні (технічні) бар'єри у торгівлі між Україною та ЄС та забезпечити розширений доступ до внутрішнього ринку ЄС для українських експортерів, і навпаки – європейських експортерів до українського ринку. Таким чином, поглиблена та всеохоплююча ЗВТ має забезпечити поступову інтеграцію економіки України до внутрішнього ринку ЄС.

2. Формування асортименту є складним і безперервним процесом. Оптимальний асортимент є індивідуальним для кожного підприємства і залежить від ринків збуту, попиту, фінансових та інших ресурсів. На формування асортименту впливають безліч факторів як загальних, так і специфічних для кожного підприємства. Не врахувавши ці фактори, підприємству не вдасться сформувати ефективний асортимент. Одним із найголовніших факторів формування асортименту є позиціонування товару. За допомогою правильного позиціонування підприємство виділяє свій товар із кола аналогічних на ринку, що допомагає споживачеві віддати перевагу саме йому.

3. Проведені дослідження, дають змогу констатувати, що зразок яблучного соку ТМ «Чумак» має найвищий рівень якості; яблучний сік ТМ «Rich» і ТМ «Sandora» є найбільш конкурентоспроможними серед представлених, оскільки за співвідношенням функціонально-естетичних та економічних показників максимально задовольняють потреби споживачів.

4. Дослідження асортименту яблучного соку на внутрішньому ринку показало, що завдяки наявності великої кількості виробників вони можуть

задовольнити потреби різних категорій споживачів, а завдяки широкому асортименту найменувань продукції зацікавити нові ринки збуту.

5. За результатами отриманих даних, фінансовий стан ПрАТ «Чумак» є незадовільним. Потрібно врахувати, що отримані показники повністю не можуть охарактеризувати стан підприємства. Як згадувалося раніше, весь капітал підприємства є іноземним, і основний збиток викликано за рахунок колування валюти, яка надходить від західних інвесторів і банків у доларах. Реалізація продукції ПрАТ «Чумак» на іноземному ринку більш ефективна, аніж на внутрішньому. Експортні операції ПрАТ Чумак є доцільними та економічно ефективними.

Адресні пропозиції:

1. ПрАТ «Чумак»:

- збільшення обсягів виробництва за рахунок більш повного використання виробничої потужності підприємства;
- скорочення витрат на виробництво продукції завдяки росту рівня продуктивності праці;

- економного використання електроенергії, палива;

- скорочення виробничого браку.

2. Органам виконавчої влади:

- надання податкових пільг підприємству;

- надання субсидій;

- застосування підвищених коефіцієнтів амортизації основних фондів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ассортиментна політика підприємства. Формування асортименту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://marketing-helping.com/konspekti-lekcz/26-konspekt-lekczj-osnovi-marketingovo-dyalnost/468-53-----.html>
2. Бубенко С. П. Організаційно-економічний механізм експортної діяльності підприємства. – Х., 2005. – 368 с.
3. Гаркавенко С. С. Маркетинг: підручник для вузів / С. С. Гаркавенко. – К. : Лібра, 1998.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. ДСТУ 2925-94. Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1995. – 34 с.
6. ДСТУ 4957:2008. Продукти перероблення фруктів та овочів. Методи визначення титрованої кислотності. – К. : Держспоживстандарт України, 2009. – 10 с.
7. ДСТУ 7159:2010 Консерви. Соки відновлені. Загальні технічні умови [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://dnaop.com/html/33869/doc-%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3_7159_2010
8. Єжова Л. Ф. Інформаційний маркетинг : навчальний посібник / Л. Ф. Єжова. – К. : КНЕУ, 2002.
9. ИСО 26000 – Социальная ответственность [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.iso.org/ru/iso-26000-social-responsibility.html>
10. Клочкова М. С. Мерчендайзинг: научная книга / М. С. Клочкова, Е. Ю. Логинова, А. С. Якорева. – М., 2008.
11. Красненко Д. Якість та конкурентоспроможність яблучного соку / Д. Красненко // Інновації в підприємстві і торгівлі : зб. наук. ст. студ. – К. : Київ. нац. торг.-екоп. ун-т, 2019. – Ч. 2. – С. 206–211.

12. Мазур И. И. Управление качеством / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро. – М. : Высшая школа, 2003. – 334 с.
13. Міжнародний стандарт. Соціальна відповідальність (SA8000) від 1 жовтня 2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015697-07>
14. Опубликован новый стандарт ISO 45001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.iso.org/ru/news/ref2272.html>
15. Офіційний сайт Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку (SMIDA) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://smida.gov.ua>
16. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів: Закон України від 6 грудня 2018 р. № 2639-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2639-19>
17. Продукты переработки плодов и овощей. Рефрактометрический метод определения растворимых сухих веществ: ГОСТ 28562–90. – М. : Изд-во стандартов, 1990. – 15 с.
18. Протокол про внесення змін до Марракеської угоди про заснування Світової організації торгівлі від 4 листопада 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_053
19. Розрахунок інтегрального показника конкурентоспроможності продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://studfiles.net/preview/5193450/page:4/>
20. Сапожникова Е. В. Определение содержания аскорбиновой кислоты в окрашенных растительных экстрактах йодометрическим методом / Е. В. Сапожникова, Л. С. Дорофеева // Консервная и овощесушильная промышленность. – 1966. – № 5. – С. 28–30.
21. Серия стандартов ISO 14000 – Экологический менеджмент [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.iso.org/ru/iso-14001-environmental-management.html>

22. Угода про застосування санітарних та фітосанітарних заходів від 15 квітня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_006
23. Угода про сільське господарство від 15 квітня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_005
24. Угода про технічні бар'єри в торгівлі від 15 квітня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_008
25. ABOUT BRCGS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.brcgs.com/>
26. About ETI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ethicaltrade.org/about-eti>
27. Amfori BSCI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.amfori.org/content/amfori-bsci>
28. Becoming an organic farmer [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/becoming-organic-farmer#certification>
29. Codex Alimentarius – международные стандарты пищевых продуктов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/codex-texts/list-standards/ru/>
30. Commission Implementing Regulation (EU) No 543/2011 of 7 June 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32011R0543>
31. Commission Regulation (EC) No 1881/2006 of 19 December 2006 setting maximum levels for certain contaminants in foodstuffs [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521458688005&uri=CELEX:32006R1881>
32. Council Regulation (EC) No 834/2007 of 28 June 2007 on organic production and labelling of organic products and repealing Regulation (EEC)

No 2092/91 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521461038855&uri=CELEX:32007R0834>

33. Council Regulation (EEC) No 315/93 of 8 February 1993 laying down Community procedures for contaminants in food [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521458572815&uri=CELEX:31993R0315>

34. Fair Trade [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.fairtrade.net/>

35. Fresh Fruit and Vegetables – Standards [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.unecce.org/trade/agr/standard/fresh/FFV-StandardsE.html>

36. FSSC 22000. Provides a trusted brand assurance platform to the consumer goods industry [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.fssc22000.com/?lang=en>

37. GFSI [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.mygfsi.com/>

38. Global Safety and Quality Standards [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.ifs-certification.com/index.php/en/>

39. HACCP [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.22000-tools.com/what-is-haccp.html>

40. International Organization for Standardization [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.iso.org/iso-22000-food-safety-management.html>

41. One world. One standard [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.sqfi.com/>

42. Rainforest ALLIANCE [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.rainforest-alliance.org/>

43. Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521461038855&uri=CELEX:32002R0178>

lex.europa.eu/legal-

content/EN/TXT/?qid=1521455611941&uri=CELEX:32002R0178

44. Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521461878615&uri=CELEX:32002R0178)

45. Regulation (EC) No 852/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the hygiene of foodstuffs [Электронный ресурс]. –

Режим доступа : [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521456021826&uri=CELEX:32004R0852)

46. Regulation (EC) No 1935/2004 of the European Parliament and of the Council of 27 October 2004 on materials and articles intended to come into contact with food and repealing Directives 80/590/EEC and 89/109/EEC [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

[https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1521458082190&uri=CELEX:32004R1935)

47. SMETA Audit [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.sedexglobal.com/smeta-audit/>

48. Standards for seeds, tractors, forest, fruit and vegetables [Электронный ресурс]. – Режим доступа :

<http://www.oecd.org/agriculture/topics/standards-seeds-tractors-forest-fruit-vegetables/>

49. UTZ [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://utz.org/>

50. Welcome to GLOBALG.A.P. – The Worldwide Standard for Good Agricultural Practices [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [https://www.globalgap.org/uk_en/The Worldwide Standard for Good Agricultural Practices](https://www.globalgap.org/uk_en/The_Worldwide_Standard_for_Good_Agricultural_Practices)

ДОДАТКИ

Додаток А

Специфікація продукту

Опис продукту: яблучний сік Склад: яблучний сік з концентрату (100%) Алергени (на основі директив 2003/89/ЄС та 2006/142/ЄС): немає Обсяг: 980 мл Упаковка: тетра-пакет
<i>Сенсорні властивості:</i> Зовнішній вигляд: рідина Колір: темно-жовтий Запах і смак: яблуко
<i>Харчова цінність на 100 г продукту:</i> Вуглеводи – 11,9 г, білки – 0,7 г, жири – 0 г. мінерали, мг: Na –2,35. Калорії, ккал на 100 г продукту: 199,8 кДж (47,8 (ккал))
<i>Мікробіологічні дані:</i> Спороутворюючі мезофільні аеробні та факультативно анаеробні мікроорганізми з групи сабтиліус В – не більше 11 клітин на 1 г (см3) Спороутворюючі мезофільні аеробні та факультативні анаеробні мікроорганізми групи сереус В в 1 см³ – не дозволено Спороутворюючі мезофільні анаеробні бактерії (мезофільні кластридії) – Не більше 1 осередку в 1 г (см³) продукту Прес-форми в 1 см³ – не дозволено Дріжджі в 1 см³ – не дозволено Спороутворюючі, термофільні, анаеробні, аеробні та факультативні анаеробні мікроорганізми 1,0 г/см³ – не дозволено
<i>Показники безпеки:</i> Токсичні елементи, мг/кг: Меркурій (Hg) – 0,02 Арсен (As) – 0,2 Купрум (Cu) – 5,0 Плюмбум (Pb) – 0,4 Кадмій (Cd) – 0,03 Цинк (Zn) – 10,0 Мікотоксини мг/кг, не більше Патулін – 0,05 Радіонукліди, Бк/кг, не більше Стронцій-90 – 10 Цезій-137 – 70
<i>Відповідність нормам та нормам харчових продуктів:</i> Продукт, що постачається, вільний від патогенів і чужорідних тіл. Використання іонізованого або УФ-випромінювання не допускається. Окис етилену та метилброміду не можна використовувати. Результати аналітичних досліджень важких металів, інсектицидів, фунгіцидів, пестицидів, забруднюючих речовин та інших залишків не повинні перевищувати граничні значення, визначені Україною. Постачальник гарантує, що продукт не містить ГМО і не містить інгредієнтів ГМО.
<i>Сторонні включення / забруднюючі речовини:</i> Продукт повинен бути вільним від сторонніх тіл (також тваринного або рослинного походження).
<i>Умови зберігання:</i> температура від 0 до + 25 ° С і відносна вологість не більше 75 %. Відкриту упаковку можна зберігати при температурі від 0 до +6 ° С не більше 1 дня і не більше ніж до кінцевої дати споживання.

Аналіз майнового стану ПрАТ «Чумак» протягом 2014–2018 рр.

Показник	станом на																	
	На 01.01.2014		На 01.01.2015			На 01.01.2016			На 01.01.2017			На 01.01.2018			На 01.01.2019			
	Фактично, тис. грн	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Трост (+)/Тзниж (-) до рівня 2014 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн.	Трост (+)/Тзниж (-) до рівня 2015 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Трост (+)/Тзниж (-) до рівня 2016 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Трост (+)/Тзниж (-) до рівня 2017 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Трост (+)/Тзниж (-) до рівня 2018 р., %	Частка у стр-рі майна, %	
Нематеріальні активи:	79382	16,44	63760	-19,68	10,37	48303	-24,24	7,01	32063	-33,62	4,49	19416	-39,44	2,45	19260	-0,80	2,35	
Незавершені капітальні інвестиції	3878	0,80	31455	711,11	5,12	4326	-86,25	0,63	9539	120,50	1,34	5657	-40,70	0,71	4815	-14,88	0,59	
Основні засоби	103992	21,50	114463	10,07	18,62	137728	20,33	19,99	133548	-3,03	18,71	140292	5,05	17,70	137905	-1,70	16,81	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	17552	3,60	17552	0,00	2,86	0	-100,00	0,00	0		0,00	-	-	-	-	-	-	
інші фінансові інвестиції	15	0,00	15	0,00	0,00	15	0,00	0,00	15	0,00	0,00	15	0,00	0,00	15	0,00	0,00	
Усього необоротні активи	204819	42,40	227245	10,95	36,96	190372	-16,23	27,62	175165	-7,99	24,54	165380	-5,59	20,86	161995	-2,05	19,75	
Виробничі запаси	57882	12,00	81535	40,86	13,26	168339	106,46	24,43	231336	37,42	32,41	247609	7,03	31,24	239375	-3,33	29,18	
Готова продукція	39360	8,15	42734	8,57	6,95	63230	47,96	9,18	55706	-11,90	7,81	69047	23,95	8,71	63076	-8,65	7,69	
Товари	16074	3,30	21644	34,65	3,52	16554	-23,52	2,40	4483	-72,92	0,63	6337	41,36	0,80	8260	30,35	1,01	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	111998	23,20	167246	49,33	27,20	160258	-4,18	23,26	159746	-0,32	22,38	203058	27,11	25,62	288126	41,89	35,13	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:	0	0,00	0	-	0,00	0	-	0,00	0	-	0,00	0	-	0,00	0	-	0,00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	10190	2,10	9274	-8,99	1,51	12237	31,95	1,78	9052	-26,03	1,27	10586	16,95	1,34	2012	-80,99	0,25	
Гроші та їх еквіваленти	6654	1,40	7100	6,70	1,15	944	-86,70	0,14	2635	179,13	0,37	2013	-23,61	0,25	8948	344,51	1,09	
Витрати майбутніх періодів	370	0,08	370	0,00	0,06	370	0,00	0,05	370	0,00	0,05	-	-	-	-	-	-	
Інші оборотні активи	5892	1,20	9115	54,70	1,48	9596	5,28	1,39	8529	-11,12	1,20	13034	52,82	1,64	7458	-42,78	0,91	
Усього оборотні активи	278067	57,60	387534	39,37	63,04	498760	28,70	72,38	538537	7,98	75,46	627297	16,48	79,14	658286	4,94	80,25	
Разом активів	482886	100,00	614779	27,31	100,00	689132	12,09	100,00	713702	3,57	100,00	792677	11,07	100,00	820281	3,48	100,00	

Джерело: сформовано автором за матеріалами ПрАТ «Чумак»

Аналіз обсягів та структури капіталу ПрАТ «Чумак» протягом 2014–2019 рр.

Показник	станом на																
	На 01.01.2014		На 01.01.2015			На 01.01.2016			На 01.01.2017			На 01.01.2018			На 01.01.2019		
	Фактично, тис. грн	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн.	Зрост (+)/Зниж (-) до рівня 2011 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн.	Зрост (+)/Зниж (-) до рівня 2012 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Зрост (+)/Зниж (-) до рівня 2013 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Зрост (+)/Зниж (-) до рівня 2014 р., %	Частка у стр-рі майна, %	Фактично, тис. грн	Зрост (+)/Зниж (-) до рівня 2015 р., %	Частка у стр-рі майна, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Зареєстрований (пайовий) капітал	349093	72,29	349093	0,00	56,78	349093	0,00	50,66	349093	0,00	48,91	349093	0,00	44,04	699528	100,38	85,28
Капітал у дооцінках	123277	25,53	69750	-43,42	11,35	26683	-61,74	3,87	0	-100,00	0,00	0		0,00	0		0,00
Додатковий капітал	48414	10,03	48414	0,00	7,88	48414	0,00	7,03	48414	0,00	6,78	48414	0,00	6,11	48414	0,00	5,90
Резервний капітал	0	0,00	0		0,00	0		0,00	0		0,00	0		0,00	0		0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-388752	-80,51	-605012	55,63	-98,41	-898547	48,52	-130,39	-1039446	15,68	-145,64	-1064831	2,44	-134,33	-964494	-9,42	-117,58
Усього власний капітал	132032	27,34	-137755	-204,33	-22,41	-474357	244,35	-68,83	-641939	35,33	-89,94	-667324	3,95	-84,19	-216552	-67,55	-26,40
Довгострокові кредити банків	171098	35,43	312422	82,60	50,82	532573	70,47	77,28	675295	26,80	94,62	0	-100,00	0,00	0		0,00
Інші довгострокові зобов'язання	79274	16,42	178425	125,07	29,02	250385	40,33	36,33	271734	8,53	38,07	1033192	280,22	130,34	8237	-99,20	1,00
Усього довгострокові зобов'язання і забезпечення	250372	51,85	490847	96,05	79,84	782958	59,51	113,62	947029	20,96	132,69	1033192	9,10	130,34	8237	-99,20	1,00
Короткострокові кредити банків	0	0,00	29872		4,86	50248	68,21	7,29	63751	26,87	8,93	0	-100,00	0,00	0		0,00
Поточна кредиторська заборгованість: за товари, роботи, послуги	86076	17,83	200216	132,60	32,57	285501	42,60	41,43	312905	9,60	43,84	348100	11,25	43,91	207286	-40,45	25,27
за розрахунками з бюджетом	698	0,14	109	-84,38	0,02	395	262,39	0,06	578	46,33	0,08	694	20,07	0,09	5	-99,28	0,00
за розрахунками зі страхування	764	0,16	791	3,53	0,13	899	13,65	0,13	634	-29,48	0,09	757	19,40	0,10	162	-78,60	0,02
за розрахунками з оплати праці	1541	0,32	1368	-11,23	0,22	1692	23,68	0,25	2198	29,91	0,31	2742	24,75	0,35	3365	22,72	0,41
за одержаними авансами	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Поточні забезпечення	2165	0,45	4082	88,55	0,66	7413	81,60	1,08	5444	-26,56	0,76	5722	5,11	0,72	8209	43,46	1,00
Інші поточні зобов'язання	3349	0,69	6682	99,52	1,09	7954	19,04	1,15	6849	-13,89	0,96	67783	889,68	8,55	807844	1091,81	98,48
Усього поточні зобов'язання і забезпечення	100482	20,81	261687	160,43	42,57	380531	45,41	55,22	408612	7,38	57,25	426809	4,45	53,84	1028596	141,00	125,40
Разом пасивів	482886	100,00	614779	27,31	100,00	689132	12,09	100,00	713702	3,57	100,00	792677	11,07	100,00	820281	3,48	100,00

Джерело: сформовано автором за матеріалами ПрАТ «Чумак»

Додаток Г

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія КАХОВКА	за ЄДРПОУ	2015.01.01
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОАТУУ	24106105
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	за КОПФГ	6510400000
Середня кількість працівників 841	за КВЕД	230
Адреса, телефон Козацька,3, місто Каховка, Каховський, Херсонська область, 74800, (0552) 448500		10.39
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v
за міжнародними стандартами фінансової звітності		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2014 р.

Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	79382	63760
первісна вартість	1001	151628	155784
накопичена амортизація	1002	72246	92024
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3878	31455
Основні засоби	1010	103992	114463
первісна вартість	1011	821018	850096
знос	1012	717026	735633
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	17552	17552
інші фінансові інвестиції	1035	15	15
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	204819	227245

Продовження додатку Г

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	113316	145913
<i>Виробничі запаси</i>	1101	57882	81535
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	0	0
<i>Готова продукція</i>	1103	39360	42734
<i>Товари</i>	1104	16074	21644
Поточні біологічні активи	1110	0	0
<i>Депозити перестраховування</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	111998	167246
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	23929	28399
з бюджетом	1135	5718	20117
у тому числі з податку на прибуток	1136	427	799
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	0	0
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10190	9274
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	6654	7100
<i>Готівка</i>	1166	2	1
<i>Рахунки в банках</i>	1167	6652	7099
Витрати майбутніх періодів	1170	370	370
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	5892	9115
Усього за розділом II	1195	278067	387534
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	482886	614779

Продовження додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	349093	349093
Виски до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	123277	69750
Додатковий капітал	1410	48414	48414
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(388752)	(605012)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	132032	(137755)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	171098	312422
Інші довгострокові зобов'язання	1515	79274	178425
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	250372	490847
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	29872
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	86076	200216
розрахунками з бюджетом	1620	698	109
у тому числі з податку на прибуток	1621	432	0
розрахунками зі страхування	1625	764	791
розрахунками з оплати праці	1630	1541	1368
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	5889	18567
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	2165	4082
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3349	6682
Усього за розділом III	1695	100482	261687

Продовження додатку Г

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
<i>V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду</i>	<i>1300</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Баланс	1900	482886	614779

Примітки: Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться згідно норм Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" за № 996-XIV (з змінами та доповненнями) від 16.07.1999р., НСБО та наказу "Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства" № 21 від 23.01.2013 року. Річну інвентаризацію основних засобів проведено згідно наказу №393 від 03.11.2014 року, запасів станом на 26 грудня 2014 року згідно наказу №431 від 04.12.2014 року.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Продовження додатку Г

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ
2015.01.01
24106105

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2014 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	829712	619799
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Премії, передані у перестраховування</i>	<i>2012</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(589888)	(442404)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	<i>(0)</i>	<i>(0)</i>
Валовий:	2090	239824	177395
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Інші операційні доходи	2120	41994	54946
<i>Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2121</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Адміністративні витрати	2130	(44712)	(45325)
Витрати на збув	2150	(171765)	(125243)
Інші операційні витрати	2180	(44111)	(43552)
<i>Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	<i>2181</i>	<i>(0)</i>	<i>(0)</i>
<i>Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	<i>(0)</i>	<i>(0)</i>
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	21230	18221
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	79	79
Інші доходи	2240	53376	531
<i>Дохід від благодійної допомоги</i>	<i>2241</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Фінансові витрати	2250	(32778)	(20494)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(311694)	(256)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	0	0
прибуток			
збиток	2295	(269787)	(1919)

2014

ЧУМАК

24106105

Продовження додатку Г

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	(890)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(269787)	(2809)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	(53527)	(53528)
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(53527)	(53528)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(53527)	(53528)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(323314)	(56337)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	469934	291469
Витрати на оплату праці	2505	49291	44183
Відрахування на соціальні заходи	2510	15611	14028
Амортизація	2515	46226	72277
Інші операційні витрати	2520	171623	130097
Разом	2550	752685	552054

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: За результатами від операційної діяльності за звітний рік отримано прибуток в сумі 18221,0 тис. грн., а чистий фінансовий результат становить збиток в сумі 2809,0 тис. грн., що є наслідком впливу фінансових витрат по банківських кредитах.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Продовження додатку Г

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК» Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
2015.01.01
24106105

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2014 рік

Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Находження від:	3000	922705	775764
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Повернення податків і зборів	3005	0	286
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	501	593
Находження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Находження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Находження від повернення авансів	3020	18777	769
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	81	79
Находження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	5	59
Находження від операційної оренди	3040	0	0
Находження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Находження від страхових премій	3050	0	0
Находження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	2344	2135
Витрачання на оплату:	3100	(23453)	(7825)
Товарів (робіт, послуг)			
Праці	3105	(41377)	(36249)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(17616)	(15328)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(10109)	(8205)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(1319)	(924)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(0)	(0)
Витрачання на оплату авансів	3135	(833554)	(606645)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(1690)	(41010)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(6972)	(4295)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	9642	60128
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Находження від реалізації:	3200	4	0
фінансових інвестицій			
необоротних активів	3205	22507	82
Находження від отриманих:	3215	0	0
відсотків			
дивідендів	3220	0	0
Находження від деривативів	3225	0	0
Находження від погашення позик	3230	0	0
Находження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0

Продовження додатку Г

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(29)	(0)
необоротних активів	3260	(6376)	(5979)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на падання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	16106	(5897)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	36497	86524
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	1205	4716
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(30935)	(115899)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(31107)	(21291)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(1644)	(8943)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(25984)	(54893)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(236)	(662)
Залишок коштів на початок року	3405	6654	7327
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	682	(11)
Залишок коштів на кінець року	3415	7100	6654

Примітки: У звітному періоді у підприємстві не достатнє забезпечення власними обіговими коштами відбувалось за рахунок банківських запозичень.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломоїченко Ж.Ф.

Додаток Д

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»	Дата (рік, місяць, число)	КОДН
Територія КАХОВКА	за ЄДРНОУ	2016.01.01
Організаційно-правові форми господарювання Акціонерне товариство	за КОАТУУ	24106105
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	за КОИФГ	6510-00000
Середня кількість працівників 795	за КВЕД	230
Адреса: Кошарка, 3, місто Каховка, Каховський, Херсонська область, 74800, (0552) 448500	теелефон	10.39

Одиниця виміру: тисяч грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 21, грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "У" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за хвінцаро-лінійні статистиками фінансової звітності

У

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2015 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рідка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Нематеріальні активи			
Нематеріальні активи	1000	63760	48303
нерівненя вартість	1001	155784	160359
відкоригована амортизація	1002	92024	112056
Нематеріальні капітальні інвестиції	1005	31455	4326
Основні засоби	1010	114463	137728
нерівненя вартість	1011	850096	894817
знос	1012	735633	757089
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
нерівненя вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові фінансові активи	1020	0	0
нерівненя вартість довгострокових фінансових активів	1021	0	0
відкоригована амортизація довгострокових фінансових активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	17552	0
інші фінансові інвестиції	1035	15	15
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інше	1050	0	0
Відстрочені податкові витрати	1060	0	0
Додатковий капітал з резервів і зовнішніх страхових резервів фондів	1065	0	0
Інші нематеріальні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	227245	190372

Продовження додатку Д

	1	2	3	4
II. Оборотні активи				
Залишки		1100	145913	248123
<i>Виробничі активи</i>		1101	81535	168339
<i>Незавершені виробництва</i>		1102	0	0
<i>Готові продукти</i>		1103	42734	63230
<i>Товари</i>		1104	21644	16554
Поточні біологічні активи		1110	0	0
<i>Депозити переуступлення</i>		1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>		1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги		1125	167246	160258
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за відвантаженими авансами		1130	28399	36164
з об'єктом		1135	20117	31068
у тому числі з податку на прибуток		1136	799	942
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>		1140	0	0
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>		1145	0	0
Інші поточні дебіторська заборгованість		1155	9274	12237
Поточні фінансові інвестиції		1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти		1165	7100	944
<i>Готівка</i>		1166	1	2
<i>Рахунки в банках</i>		1167	7099	942
Витрати майбутніх періодів		1170	370	370
<i>Відставка переуступлення у страхових резервах</i>		1180	0	0
у тому числі в:				
<i>резервах обов'язкового зобов'язання</i>		1181	0	0
<i>резервах збитків або резервах наліжених витрат</i>		1182	0	0
<i>резервах господарських прецедентів</i>		1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>		1184	0	0
Інші оборотні активи		1190	9115	9596
Усього за розділом II		1195	387534	498760
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1200	0	0
Баланс		1300	614779	689132

Продовження додатку Д

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Капітал заборгований (пайовий) капітал	1400	349093	349093
Внески до некапіталізованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	69750	26683
Додатковий капітал	1410	48414	48414
Резервний капітал	1415	0	0
Неоплачений збиток (непокритий збиток)	1420	(605012)	(898547)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Відшкодування капіталу	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(137755)	(474357)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	312422	532573
Інші довгострокові зобов'язання	1515	178425	250385
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
Резерв на витрати на реструктуризацію зобов'язань	1531	0	0
Резерв на витрати на реструктуризацію довгострокових зобов'язань	1532	0	0
Резерв на витрати на реструктуризацію поточних зобов'язань	1533	0	0
Інші страхові резерви	1534	0	0
Резерв на витрати на реструктуризацію	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на витрати на реструктуризацію	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	490847	782958
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	29872	50248
Розрахунки	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	200216	285501
розрахунками з облігом	1620	109	395
у тому числі з облігом на працюючих	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	791	899
розрахунками з податку на прибуток	1630	1368	1692
Поточна кредиторська заборгованість за операційними авансами	1635	18567	26429
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з єдиного податку	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за натуральних розрахунками	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховими зобов'язаннями	1650	0	0
Поточні зобов'язання	1660	4082	7413
Довідні зобов'язання періоду	1665	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання за переоплаченими	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6682	7954
Усього за розділом III	1695	261687	380531

Продовження додатку Д

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами анбуття	1700	0	0
V. Чиста сартність активів педержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Всього	1900	614779	689132

Примітки: Бухгалтерський облік на підприємстві веється згідно норм Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" та № 996-XIV (з змінами та доповненнями) від 16.07.1999р., ПСБО та наказу "Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства" № 23/1 від 23.01.2015 року. Річну інвентаризацію основних засобів проведено згідно наказу №410/1 від 03.11.2015 року, запісів станом на 28 грудня 2015 року згідно наказу №440 від 03.12.2015 року.

Керівник:

Шерченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломоїченко Ж.Ф.

Продовження додатку Д

Підприємство: ПРІВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ
		2016.01.01
		24106105

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2015 рік

1. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	990657	829712
<i>Чисті зарплатні страхові премії</i>	2010	0	0
<i>Премії відшкодування, частка суми</i>	2011	0	0
<i>Премії, пов'язані з перестрахуванням</i>	2012	0	0
<i>Частка резерву на страхових преміях, частка суми</i>	2013	0	0
<i>Частка частки перестраховувачів у резерві незароблених премій</i>	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(685733)	(589888)
<i>Чисті поточні витрати на страхових андитах</i>	2070	(0)	(0)
Валовий прибуток	2090	310924	239824
збиток	2095	(0)	(0)
<i>Дохід від продажу від залишків у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	0	0
<i>Дохід від продажу від залишків інших страхових резервів</i>	2110	0	0
<i>Частка частки страхових резервів, частка суми</i>	2111	0	0
<i>Частка частки перестраховувачів в інших страхових резервах</i>	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	49198	41994
<i>Дохід від участі в капіталі асоційованих компаній, які об'єднуються за стратегічними інтересами</i>	2121	0	0
<i>Дохід від нерезидентних асоційованих компаній та суб'єктів економічної інтеграції</i>	2122	0	0
<i>Дохід від нерезидентних компаній, асоційованих від об'єднання</i>	2123	0	0
Амортизаційні витрати	2130	(49987)	(44712)
Витрати на збув	2150	(202322)	(171768)
Інші операційні витрати	2180	(83221)	(44111)
<i>Витрати від участі в капіталі асоційованих компаній, які об'єднуються за стратегічними інтересами</i>	2181	(0)	(0)
<i>Витрати від нерезидентних асоційованих компаній та суб'єктів економічної інтеграції</i>	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	24592	21230
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	915	79
Інші доходи	2240	251647	53376
<i>Дохід від операційної діяльності</i>	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(70212)	(32778)
Витрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(543544)	(314694)
<i>Витрати від участі в капіталі асоційованих компаній</i>	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	0	0
збиток	2295	(336602)	(269787)

Продовження додатку Д

Витрати (дохід) і податки на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від приписної діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат прибуток	2350	0	0
збиток	2355	(336602)	(269787)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Довідка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Довідка (уцінка) фінансових інструментів	2405	(43067)	(53527)
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(43067)	(53527)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(43067)	(53527)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(379669)	(323314)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	642593	469934
Витрати на оплату праці	2505	58186	49291
Відрахування на соціальні заходи	2510	17279	15611
Амортизація	2515	41984	46226
Інші операційні витрати	2520	204075	171623
Разом	2550	964117	752685

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: За результатами від операційної діяльності за звітний рік отримано прибуток в сумі 24592,0 тис. грн., а чистий фінансовий результат становить збиток в сумі 336602 тис. грн., що є значною мірою наслідком відливу фінансових витрат по банківських кредитах.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Продовження додатку Д

Піприємство ПРІВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК» Дата (рік, місяць, число)
в ЄДРПОУ

КОДІ
2016.01.01
24106105

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2015 рік

Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Находження від:	3000	1168317	922705
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Повернення податків і зборів	3005	8955	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	8666	0
Цільового фінансування	3010	394	501
Находження від отримання субвенцій, дотацій	3011	0	0
Находження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Находження від повернення авансів	3020	850	18777
Находження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	915	84
Находження від боржників неустойки (штрафи, пені)	3035	27	5
Находження від операційної оренди	3040	0	0
Находження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Находження від страхових премій	3050	16	0
Находження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші находження	3095	1235	2344
Витрачання на оплату:	3100	(51945)	(23453)
Товарів (робіт, послуг)			
Іран	3105	(46096)	(41377)
Відкупівель на соціальні заходи	3110	(18908)	(17616)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(11642)	(10109)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(167)	(1319)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(947)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(10528)	(0)
Витрачання на оплату авансів	3135	(1038782)	(833554)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(2783)	(1690)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань зі страховими контрастами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на підставі банків іншої записки	3155	(0)	(0)
3190	(6957)	(6972)	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	3596	9642
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Находження від реалізації фінансових інвестицій	3200	900	4
необоротних склади	3205	120	22507
Находження від отримання відсотків	3215	0	0
дивіденди	3220	0	0
Находження від ліцензій	3225	0	0
Находження в результаті потім	3230	0	0
Находження від продажу дочірнього підприємства та іншої власницької одиниці	3235	0	0
Інші находження	3250	0	0

Продовження додатку Д

1	2	3	4
Витрачання на придбання фінансових інвестицій	3255	(0)	(29)
Виплати за деривативами	3260	(4680)	(6376)
Витрачання на надання позик	3270	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3275	(0)	(0)
Інші платежі	3280	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(3660)	16106
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	36497
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	414	1205
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(0)	(30935)
Святу, подієзда	3355	(0)	(0)
Витрачання на святу відсотки	3360	(2557)	(31107)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансовою оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(3923)	(1644)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(6066)	(25984)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(6130)	(236)
Залишок коштів на початок року	3405	7100	6654
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(26)	682
Залишок коштів на кінець року	3415	944	7100

Примітка: У звітному періоді у підприємстві не достатні забезпечення власними обіговими коштами відбувалось за рахунок банківських депозитів.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія КАХОВКА	за СДРПОУ	2017.01.01
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОАТУУ	24106105
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	за КОПФГ	651040000
Середня кількість працівників 795	за КВЕД	230
Адреса, телефон Козацька,3, місто Каховка, Каховський, Херсонська область, 74800, (0552) 448500		10.39
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності		v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2016 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	48303	32063
первісна вартість	1001	160359	165415
накопичена амортизація	1002	112056	133352
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4326	9539
Основні засоби	1010	137728	133548
первісна вартість	1011	894817	909139
знос	1012	757089	775591
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	15	15
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	190372	175165

2016

2016-05

Продовження додатку Е

1	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	248123	291525
<i>Виробничі запаси</i>	1101	168339	231336
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	0	0
<i>Готова продукція</i>	1103	63230	55706
<i>Товари</i>	1104	16554	4483
Поточні біологічні активи	1110	0	0
<i>Депозити перестраховування</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	160258	159746
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	36164	28948
з бюджетом	1135	31068	37732
у тому числі з податку на прибуток	1136	942	942
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	0	0
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12237	9052
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Грощі та їх еквіваленти	1165	944	2635
<i>Готівка</i>	1166	2	1
<i>Рахунки в банках</i>	1167	942	2634
Витрати майбутніх періодів	1170	370	370
<i>Частка перестраховика у страхових резервах</i>	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	9596	8529
Усього за розділом II	1195	498760	538537
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	689132	713702

Продовження додатку Е

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	349093	349093
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	26683	0
Додатковий капітал	1410	48414	48414
<i>Емісійний дохід</i>	1411	0	0
<i>Накопичені курсові різниці</i>	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(898547)	(1039446)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(474357)	(641939)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
<i>Пенсійні зобов'язання</i>	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	532573	675295
Інші довгострокові зобов'язання	1515	250385	271734
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
<i>Довгострокові забезпечення витрат персоналу</i>	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
<i>Благодійна допомога</i>	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
<i>резерв довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резерв збитків або резерв належних виплат</i>	1532	0	0
<i>резерв незароблених премій</i>	1533	0	0
<i>інші страхові резерви</i>	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	782958	947029
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	50248	63751
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	1125
товари, роботи, послуги	1615	285501	312905
розрахунками з бюджетом	1620	395	578
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	899	634
розрахунками з оплати праці	1630	1692	2198
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	26429	15128
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	7413	5444
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	7954	6849
Усього за розділом III	1695	380531	408612

Продовження додатку Е

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів педержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	689132	713702

Примітки: Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться згідно норм Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" за № 996-XIV (з змінами та доповненнями) від 16.07.1999р., НСБО та наказу "Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства" № 23/1 від 23.01.2015 року. Річну інвентаризацію основних засобів проведено згідно наказу №358 від 24.10.2016 року, запасів станом на 30 грудня 2016 року згідно наказу №425 від 05.12.2016 року.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

2016

24.10.16

Продовження додатку Е

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДН

2017.01.01

24106105

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за 2016 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1092852	996657
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, вазова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, вазова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(743292)	(685733)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	349560	310924
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, вазова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	28006	49198
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(58432)	(49987)
Витрати на збут	2150	(220516)	(202322)
Інші операційні витрати	2180	(60535)	(83221)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	38083	24592
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	274	915
Інші доходи	2240	101819	251647
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(89243)	(70212)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(218515)	(543544)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	0	0
прибуток			
збиток	2295	(167582)	(336602)

Продовження додатку Е

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:	2350	0	0
прибуток			
збиток	2355	(167582)	(336602)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (ушінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (ушінка) фінансових інструментів	2405	(26683)	(43067)
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(26683)	(43067)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(26683)	(43067)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(194265)	(379669)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	661022	642593
Витрати на оплату праці	2505	73067	58186
Відрахування на соціальні заходи	2510	12332	17279
Амортизація	2515	40698	41984
Інші операційні витрати	2520	233820	204075
Разом	2550	1020939	964117

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: За результатами від операційної діяльності за звітний рік отримано прибуток в сумі 38083,0 тис. грн., а чистий фінансовий результат становить збиток в сумі 167582,0 тис. грн., що є значною мірою наслідком впливу фінансових витрат по банківських кредитах.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Продовження додатку Е

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ

2017.01.01

24106105

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2016 рік

Форма № 3

Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:	3000	1313903	1168317
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Повернення податків і зборів	3005	0	8955
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	8666
Цільового фінансування	3010	359	394
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	1461	850
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	274	915
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	19	27
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	16
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	340	1235
Витрачання на оплату:	3100	(48593)	(51945)
Товарів (робіт, послуг)			
Праці	3105	(58060)	(46096)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(12636)	(18908)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(15225)	(11642)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(167)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(947)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(15225)	(10528)
Витрачання на оплату авансів	3135	(1114053)	(1038782)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(61821)	(2783)
Витрачання на оплату цільових платежів	3145	(120)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(2866)	(6957)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	2982	3596
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:	3200	1500	900
фінансових інвестицій			
необоротних активів	3205	0	120
Надходження від отриманих:	3215	0	0
відсотків			
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0

2016

24106105

Продовження додатку Е

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(5325)	(4680)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(3825)	(3660)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	3214	414
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(0)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(2557)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(877)	(3923)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	2337	(6066)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	1494	(6130)
Залишок коштів на початок року	3405	944	7100
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	197	(26)
Залишок коштів на кінець року	3415	2635	944

Примітки: За звітний період підприємство користувалось власними обіговими коштами використовуючи доцільний метод платіжних взаємовідносин з партнерами.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ 2018.01.01 24106105
Територія КАХОВКА	за КОАТУУ	6510400000
Організаційно-правова форма господарювання Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів	за КВЕД	10.39
Середня кількість працівників	795	

Адреса, телефон Козацька,3, місто Каховка, Каховський, Херсонська область, 74800, (0552) 448500

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2017 р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	32063	19416
первісна вартість	1001	165415	169950
накопичена амортизація	1002	133352	150534
Незавершені капітальні інвестиції	1005	9539	5657
Основні засоби	1010	133548	140292
первісна вартість	1011	909139	935067
знос	1012	775591	794775
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	15	15
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	175165	165380

Продовження додатку Ж

I	2	3	4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	291525	322993
<i>Виробничі запаси</i>	1101	231336	247609
<i>Незавершене виробництво</i>	1102	0	0
<i>Готова продукція</i>	1103	55706	69047
<i>Товари</i>	1104	4483	6337
Поточні біологічні активи	1110	0	0
<i>Депозити перестраховування</i>	1115	0	0
<i>Векселі одержані</i>	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	159746	203058
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	28948	50273
з бюджетом	1135	37732	25340
у тому числі з податку на прибуток	1136	942	942
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів</i>	1140	0	0
<i>Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків</i>	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9052	10586
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	2635	2013
<i>Готівка</i>	1166	1	0
<i>Рахунки в банках</i>	1167	2634	2012
Витрати майбутніх періодів	1170	370	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0
у тому числі в:	1181	0	0
<i>резервах довгострокових зобов'язань</i>			
<i>резервах збитків або резервах належних виплат</i>	1182	0	0
<i>резервах незароблених премій</i>	1183	0	0
<i>інших страхових резервах</i>	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	8529	13034
Усього за розділом II	1195	538537	627297
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	713702	792677

Продовження додатку Ж

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	349093	349093
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	48414	48414
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1039446)	(1009602)
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	(641939)	(612095)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	675295	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	271734	1033192
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0
Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:	1531	0	0
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	947029	1033192
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	63751	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1125	525
товари, роботи, послуги	1615	312905	338400
розрахунками з бюджетом	1620	578	694
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	634	757
розрахунками з оплати праці	1630	2198	2742
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15128	13257
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	5444	5722
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	6849	9483
Усього за розділом III	1695	408612	371580

2017

№ 211А

24106105

Продовження додатку Ж

1	2	3	4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Часта вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	713702	792677

Примітки: Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться згідно норм Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність" за № 996-XIV(з змінами та доповненнями) від 16.07.1999р., НСБО та наказу "Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства" № 23/1 від 23.01.2015 року. Річну інвентаризацію основних засобів проведено згідно наказу № 278 від 18.10.2017 року, запасів станом на 30 грудня 2017 року згідно наказу № 332 від 04.12.2017 року.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломоїченко Ж.Ф.

Продовження додатку Ж

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ
		2018.01.01 24106105

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2017 рік

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1204502	1092852
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(826965)	(743292)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	(0)	(0)
Валовий:	2090	377537	349560
прибуток			
збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	16366	28006
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування	2123	0	0
Адміністративні витрати	2130	(64836)	(58432)
Витрати на збут	2150	(205019)	(220516)
Інші операційні витрати	2180	(46395)	(60535)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	(0)	(0)
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	(0)	(0)
Фінансовий результат від операційної діяльності:	2190	77653	38083
прибуток			
збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	243	274
Інші доходи	2240	24430	101819
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(35914)	(89243)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(36568)	(218515)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:	2290	29844	0
прибуток			
збиток	2295	(0)	(167582)

Продовження додатку Ж

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	29844	0
збиток	2355	(0)	(167582)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	(26683)
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	(26683)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	(26683)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	29844	(194265)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	698201	661022
Витрати на оплату праці	2505	84285	73067
Відрахування на соціальні заходи	2510	14518	12332
Амортизація	2515	38720	40698
Інші операційні витрати	2520	235075	233820
Разом	2550	1070799	1020939

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0	0
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0	0
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Примітки: За результатами від операційної діяльності за звітний рік отримано прибуток в сумі 77653,0 тис. грн., чистий фінансовий результат становить прибуток в сумі 29844 тис. грн.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧУМАК» Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
2018.01.01
24106105

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2017 рік**

Стаття	Код рядка	Форма № 3	
		За звітний період	Код за ДКУД 1801004 За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:	3000	1373443	1313903
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
Повернення податків і зборів	3005	20153	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	0
Цільового фінансування	3010	682	359
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	961	1461
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	246	274
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	3	19
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	618	340
Витрачання на оплату:	3100	(1019214)	(48593)
Товарів (робіт, послуг)			
Праці	3105	(67769)	(58060)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(14507)	(12636)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(17770)	(15225)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(23)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(17747)	(15225)
Витрачання на оплату авансів	3135	(189957)	(1114053)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(43966)	(61821)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(120)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(4703)	(2866)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	38220	2982
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:	3200	0	1500
фінансових інвестицій			
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих:	3215	0	0
відсотків			
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0

2017 © ЧУМАК 24106105

Продовження додатку Ж

1	2	3	4
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(26828)	(5325)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	(26828)	(3825)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	0
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	3214
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	(0)	(0)
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(11945)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(877)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	(11945)	2337
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(553)	1494
Залишок коштів на початок року	3405	2635	944
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(69)	197
Залишок коштів на кінець року	3415	2013	2635

Примітки: За звітний період підприємство користувалось власними обіговими коштами використовуючи доцільний метод платіжних взаємовідносин з партнерами.

Керівник

Шевченко К.П.

Головний бухгалтер

Коломойченко Ж.Ф.

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Звітність впливає на фінансову звітність"

Підприємство	<u>Приватне акціонерне товариство "ЧУМАК"</u>	Дата (рік, місяць, число)	2018	12	31
Територія	<u>ХЕРСОНСЬКА</u>	за СДРПОУ	24106105		
Організаційно-правова форма господарювання	<u>Акціонерне товариство</u>	за КОАТУУ	6510400000		
Вид економічної діяльності	<u>інші види перероблення та консервування фруктів та овочів</u>	за КОПФГ	230		
Середня кількість працівників	<u>656</u>	за КВЕД	10.39		
Адреса, телефон	<u>вулиця Козацька, буд. 3, м. КАХОВКА, ХЕРСОНСЬКА обл., 74800</u>		55184		
Однінця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці): за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності			V		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД: 1801091

А К Т И В	Код ридика	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	19 416	19 260
первісна вартість	1001	169 950	173 831
накопичена амортизація	1002	150 534	154 571
Незвершені капітальні інвестиції	1005	5 637	4 815
Основні засоби	1010	140 292	137 903
первісна вартість	1011	935 067	936 564
знос	1012	794 775	798 659
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомість	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомість	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі			
інші підприємства	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	15	13
Довгострокові дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені амортизаційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у авторизованих спеціальних резервах фондів	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	165 380	161 995
II. Оборотні активи			
Заліси	1100	322 993	310 711
Виробничі заліси	1101	247 609	239 373
Незвершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	69 047	63 076
Товари	1104	6 337	8 260
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переуступки	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товарами, роботами, послугами	1125	203 038	288 126
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	50 273	25 549
з бюджетом	1135	25 340	15 482
у тому числі з податку на прибуток	1136	942	798
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих відходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10 386	2 012
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 013	8 948
Готівка	1166	1	7
Ресурси в банках	1167	2 012	8 941
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка переуступки у спеціальних резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах надливих виплат	1182	-	-
резервах незароблених аренд	1183	-	-

Продовження додатку 3

лишні отримані резерви	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	13 034	7 458
Усього за розділом II	1195	627 297	658 286
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	792 677	820 281

Позначення	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	349 093	699 528
Внески до зареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	48 414	48 414
Емвізійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Переоціданий прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 964 831)	(964 894)
Неовзначений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(667 324)	(216 562)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податки зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 833 192	8 237
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Взагодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних вказат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привласний фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дивиденду	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 833 192	8 237
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Високи видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	525	12
товари, роботи, послуги	1615	348 190	207 236
розрахунками з бюджетом	1620	694	5
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	757	162
розрахунками з оплати праці	1630	2 742	3 365
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	486	1 713
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	5 722	8 209
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	67 783	807 844
Усього за розділом III	1700	426 809	1 028 596
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів віддержаного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	792 677	820 281

Керівник:

Шенченко Костянтин Петрович

Головний бухгалтер:

Сабренко Олена Вікторівна

† Визначається в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку 3

Підприємство Принатне акціонерне товариство "ЧУМАК"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2018	12	31
24106105		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 488 416	1 204 502
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 031 927)	(827 614)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	456 489	376 888
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	20 929	16 802
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(59 596)	(64 857)
Витрати на збут	2150	(246 859)	(206 153)
Інші операційні витрати	2180	(67 403)	(46 946)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	103 560	75 734
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 107	243
Інші доходи	2240	217 866	24 430
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(9 081)	(35 120)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(213 115)	(36 591)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку 3

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	100 337	28 696
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	100 337	28 696
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	100 337	28 696

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	805 883	698 201
Витрати на оплату праці	2505	103 046	84 285
Відрахування на соціальні заходи	2510	18 880	14 518
Амортизація	2515	27 797	38 720
Інші операційні витрати	2520	287 499	235 075
Разом	2550	1 243 105	1 070 799

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Шевченко Костянтин Петрович

Себенюк Олена Вікторівна

Продовження додатку 3

Підприємство Приватне акціонерне товариство "ЦУМАК" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
	за ЄДРПОУ	2018 12 31	24106105

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2018 р.**

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 644 041	1 373 443
Повернення податків і зборів	3005	9 177	20 153
у тому числі податку на додану вартість	3006	9 009	20 000
Цільового фінансування	3010	687	682
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	3 407	961
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	1 108	246
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	12	3
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	563	618
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 427 580)	(1 019 214)
Праці	3105	(81 950)	(67 769)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(19 453)	(14 507)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(22 959)	(17 770)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(23)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(22 959)	(17 747)
Витрачання на оплату авансів	3135	(24 868)	(189 957)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(44 139)	(43 966)
Витрачання на оплату шльових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(4 908)	(4 703)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	33 138	38 220
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	1 000	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Продовження додатку 3

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(26 308)	(26 828)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-25 308	-26 828
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	9 761	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	1	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	9 761	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(11 945)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(836)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-835	-11 945
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	6 995	-553
Залишок коштів на початок року	3405	2 013	2 635
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(60)	(69)
Залишок коштів на кінець року	3415	8 948	2 013

Керівник

Головний бухгалтер

Шевченко Костянтин Петрович

Сябренко Олена Вікторівна